

Eerste jaarverslag VBNE – de opbouw

**25 september 2013 t/m
31 december 2014**

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Hoofdstuk 1 De VBNE in het kort	5
1.1 De start	5
1.2 Professioneel beheer.....	5
1.3 De organisatie.....	6
Hoofdstuk 2 Plein van de beheerpraktijk.....	8
2.1 Algemeen.....	8
2.2 Resultaten.....	8
Hoofdstuk 3 Plein van de professionals	17
3.1 Algemeen.....	17
3.2 Resultaten.....	17
Hoofdstuk 4 Plein van de kennis	22
4.1 Algemeen.....	22
4.2 Resultaten.....	22
Bijlage 1 Samenstelling organen en werkorganisatie VBNE per 31-12-2014.....	30
Bijlage 2 Overzicht huidige en nieuwe groene geborgde waterschapsbestuurders.....	32
Bijlage 3 Overzicht presentaties en artikelen VBNE.....	34
Bijlage 4 Veldwerkplaatsen 2014	36

Voorwoord

Dit is het eerste jaarverslag van de VBNE. Een kleine vereniging met vijf leden: de Federatie Particulier Grondbezit, het ministerie van Defensie, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De12Landschappen. Vijf leden met ieder een eigen geschiedenis, cultuur en achterban. Samen goed voor 213.762 ha bos en 193.093 ha natuurterreinen, respectievelijk circa 70% en 90% van het totale professioneel beheerde arsenaal bos respectievelijk natuurterreinen in Nederland. Deze leden hebben elkaar gevonden in hun gemeenschappelijk belangen op het gebied van kennis, beheerpraktijk en professionals wat betreft bos en natuurterreinen. Dat kan het beter samen in plaats van ieder voor zich. Daarom besloten zij op 25 september 2013 zich te verenigen in de VBNE. Niet om te doen aan belangenbehartiging vis-à-vis de overheden en derden (want de leden huldigen niet over alles op alle terreinen dezelfde mening), maar om samen te gaan voor efficiëntie en nog hogere kwaliteit van hun bedrijfsvoering en het beheer van hun bos- en natuurterreinen. Die taken welke het Bosschap voorheen vervulde in het belang van de sector en die de leden van belang achtten, zet de VBNE voort.

In dit voorwoord bij het eerste jaarverslag past een groot compliment aan het Bosschap dat gedurende 60 jaar voortreffelijk werk heeft verricht ten behoeve van alle bos- en natuurterreineigenaren en bosaannemers. Dank daarvoor aan al degenen die als bestuurder of medewerker van het Bosschap zich daarvoor hebben ingezet. In de transitieperiode waar dit verslag over gaat, heeft het Bosschap op buitengewoon loyale en verantwoorde wijze meegewerkt aan een vliegende start van de VBNE. Ik ben het Bosschap daarvoor zeer erkentelijk. Ik spreek ook een woord van dank uit aan Willem de Beaufort die als *honest broker* de basis heeft gelegd voor de VBNE.

De VBNE zet een groot deel van het werk van het Bosschap nu voort als privaatrechtelijke organisatie met een privaatrechtelijk statuut. Met een paritair samengestelde ledenvergadering en een paritair samengesteld bestuur en met medewerkers waarvan een deel ook werkzaam was voor het Bosschap.

Deze eerste periode (vanaf 1 september 2013 tot en met 31 december 2014) stond in het teken van opbouw van de organisatie en het overnemen en voortzetten van de taken van het Bosschap. Ook werd in deze periode onderzocht wat de VBNE nog meer of anders kan doen in het belang van haar leden.

De organisatie van de VBNE is bijzonder: geen zware top, maar een kleine flexibele werkorganisatie die de werkzaamheden op drie pleinen, waarin de feitelijk werkzaamheden op het gebied van Kennis, Beheer en Professionals plaatsvinden, coördineert. Dat is een onorthodoxe aanpak die veel verantwoordelijkheidsbesef, eigen initiatief, soepelheid en het vermogen om snel en informeel te communiceren vraagt van alle betrokkenen. Ieder doet zijn ding. Maar wel met het oog op hetzelfde belang.

Het is een plezier te constateren dat een en ander in deze eerste periode goed is gegaan. De transitie heeft bijna vlekkeloos plaatsgevonden. De drie Pleinen functioneren goed. De buitenwereld accepteert en apprecieert de VBNE in de rol die zij op zich heeft genomen. Het jaarverslag hierna vertelt u erover. De jaarrekening laat u zien dat ook de financiële verwachtingen zijn uitgekomen. En – ook belangrijk – de werkorganisatie staat en functioneert goed. Ik prijs mij daarnaast, als

onafhankelijk voorzitter, gelukkig te kunnen signaleren dat de samenwerking in het bestuur en met de ledenvergadering in alle opzichten harmonieus was.

Ik dank de leden, de leden van de alv, mijn medebestuurleden, de directie en alle medewerkers voor hun inzet voor de VBNE.

Maurits van den Wall Bake
voorzitter VBNE

Hoofdstuk 1 De VBNE in het kort

1.1 De start

Op 25 september 2013 hebben Staatsbosbeheer, de Stichting Unie van Provinciale Landschappen, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland en de Federatie Particulier Grondbezit de Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE) opgericht. Op diezelfde datum is ook het Ministerie van Defensie toegetreden als lid van de VBNE. Efficiëntiewinst; eenduidigheid in het beheer en de bedrijfsvoering; hogere kwaliteit en professionalisering; en hogere effectiviteit naar buiten toe waren belangrijke redenen om de VBNE op te richten. De vereniging heeft haar zetel in de gemeente Zeist.

Bij de oprichting van de VBNE was niet bekend of en hoe de gemeentelijke bos- en natuureigenaren zich zouden gaan organiseren en lid wilden worden van de VBNE. Wel is in de statuten een plek gecreëerd voor een extra lid van de VBNE zijnde deze gemeentelijke eigenaren. In het voorjaar van 2014 hebben enkele gemeenten op de Veluwe aangegeven een vereniging op te willen richten welke zich vervolgens bij de VBNE zou willen aansluiten. De verwachting is dat de vereniging in het voorjaar van 2015 zal zijn opgericht en toetreedt tot de VBNE als het zesde lid.

Directe aanleiding voor de oprichting van de VBNE was het opheffen van het Bosschap per 1 januari 2015. Vanaf 1964 hebben bovenstaande organisaties, samen met de werknemersorganisaties CNV en FNV, en vanaf 1984 ook met de AVIH, onder de vlag van het Bosschap gewerkt aan het bevorderen van de bedrijfseconomische positie van bos-, en vanaf 2005, ook natuurterreineigenaren. Echter de aanname van de motie Aptroot op 20 december 2011 om de product- en bedrijfsschappen af te schaffen luidde het einde van het Bosschap in. Diverse verkenningen volgden en allen concludeerden dat de betrokken bos- en natuurterreineigenaren hun samenwerking wilde continueren in een nieuw samenwerkingsverband. Dit resulteerde in de oprichting van de VBNE. Het moment van oprichting tot eind 2014 was een periode van transitie waarin de VBNE werd opgebouwd en tegelijkertijd het Bosschap werd afgebouwd.

De VBNE is in feite de opvolger van de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren (NVBE). Dit was één van de dragende organisaties van het Bosschap. In de NVBE zijn ook bos- en natuurterreineigenaren vertegenwoordigd. Doel was ook om zodra het Bosschap werd opgeheven, de NVBE op te heffen. Helaas kan dit nog niet, omdat de NVBE wel erkend is als cao partij door het ministerie van SZW en de VBNE nog niet. Totdat de VBNE wel erkend is als cao partij, zal de NVBE moeten blijven bestaan. Vanuit efficiencyoverwegingen zijn vanaf 1 januari 2015 de alv's en de besturen van de NVBE en de VBNE personele unies.

1.2 Professioneel beheer

Het voornaamste doel van de VBNE is het bevorderen van het bedrijfsmatig en professioneel beheer van bos- en natuur. Alle activiteiten die binnen, door, via en met de vereniging worden aangegaan zijn hier op gericht. Daarnaast heeft de VBNE ook expliciet tot doel het faciliteren van – en het bieden van een platform voor de totstandkoming van de (raam-) cao bos en natuur. Om het in de toekomst mogelijk te maken voor de VBNE om als sociale partner te worden erkend door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, zijn op 30 januari 2014 de statuten van de VBNE met het oog hierop gewijzigd. Het beleid waarmee beide doelen worden nagestreefd is voor de korte termijn geformuleerd in het jaarlijkse werkplan en voor de middellange en langere termijn in het documenten 'strategie en verwachtingen VBNE'. Dit document is besproken in de algemene leden vergadering (alv) van 17 april 2014 en aangenomen door het bestuur op 4 juli 2014. De nieuwe vereniging is daarmee een vorm van structurele samenwerking tussen partijen die betrokken zijn bij

het bedrijfsmatig en professioneel beheer van bos- en natuur en vormt daarmee een breed gedragen basis voor eventuele verdere samenwerking.

1.3 De organisatie

Algemene leden vergadering (alv)

De algemene ledenvergadering (alv) is het hoogste orgaan van de VBNE. Artikel 10, lid 7 van de statuten van de VBNE bepaalt dat het maximaal aantal afgevaardigde per lid in de alv is beperkt tot drie. In de alv zaten, en zitten, de volgende afgevaardigden:

Lid	Afgevaardigden
Federatie Particulier Grondbezit	Albert Schimmelpenninck, Tineke de Vries en Frederik Nijppes
Ministerie van Defensie	Roy Pillen
Staatsbosbeheer	Theo Meeuwissen
Natuurmonumenten	Ron Adelaar
De12Landschappen	Luuk Daamen en Ton Roozen

De alv is op 17 april 2014 en 11 december 2014 bijeengewees. Op 17 april heeft ze de ledenbijdrage, in de vorm van een renteloze lening voor 2014, vastgesteld. Daarnaast heeft de alv op 22 oktober 2013, digitaal, ingestemd met de voordracht van het bestuur om Maurits van den Wall Bake, te benoemen als onafhankelijk voorzitter van de VBNE. Op 11 december 2014 zijn de begroting en de contributie voor 2015 vastgesteld. Tijdens deze bijeenkomst heeft de ALV ook de opdracht vastgesteld voor de evaluatie van de VBNE in het voorjaar van 2015. Tot deze evaluatie was al tijdens de oprichting van de VBNE besloten.

Het bestuur

De VBNE heeft een bestuur dat de strategie bepaalt, keuzes maakt en het jaarlijkse werkplan vaststelt en het gezicht naar buiten is. In het bestuur zaten, in de periode die dit verslag behelst, de volgende afgevaardigden vanuit de vijf leden:

Organisatie	Bestuurslid	Plaatsvervangend bestuurslid
Federatie Particulier Grondbezit	Annette ter Kuile (secretaris)	Erik Somsen
Ministerie van Defensie	Frans Borgonje	Roel Broeksma
Staatsbosbeheer	Sylvo Thijsen (plv. voorzitter)	Nel Sangers
Natuurmonumenten	Teo Wams	Nico Altena
De12Landschappen	Hank Bartelink (penningmeester)	Marco Glastra

Voor de oprichting op 25 september 2013 is het bestuur van de VBNE i.o. twee keer bijeen geweest (28-06-2013 en 02-09-2013). Tijdens deze twee bijeenkomsten heeft het bestuur voornamelijk gesproken over de statuten van de VBNE, de overeenkomst van oprichting van de VBNE, het eerste concept begroting, het eerste concept werkplan en de invulling van de werkorganisatie.

Na de oprichting is het bestuur in 2013 twee keer en in 2014 vier keer bijeen geweest. In deze eerste fase van de vereniging heeft het bestuur veel besluiten moeten nemen in relatie tot de opbouw van de vereniging, zoals de werkwijze van de vereniging, het directiestatuut, de selectie van de accountant, de huisvesting, de definitie van bos- en natuurterreinen in relatie tot de contributie berekening voor de VBNE, en de invulling van de werkorganisatie.

In mei 2014 heeft het bestuur een lichte evaluatie gehouden en geëvalueerd of ze tevreden waren over de resultaten van de VBNE tot dan toe. De leden kwamen tot de conclusie dat de VBNE goed van start was gegaan. Vanuit een van de leden, de FPG, kwam naar voren dat ze graag extra aandacht wilde voor de 'kleine particuliere eigenaar' vanuit de VBNE. Een delegatie uit het bestuur heeft vervolgens op 21 oktober 2014 met het bestuur van de FPG gesproken over hoe de FPG en de VBNE nog beter aan voornamelijk de kleinere particulieren eigenaren laten zien wat de meerwaarde is van

lidmaatschap van de FPG en de VBNE voor hen. Concreet zijn bijvoorbeeld de nieuwsbrief bestanden afgestemd en is er een project gestart om beheeradviezen op MBO+ niveau te maken gebaseerd op de SNL typen. Dit project wordt in 2015 uitgevoerd door de VBNE, Kennisnetwerk OBN samen met BIJ12 en de FPG.

De drie pleinen

De vereniging kent drie pleinen waarop de leden samenwerken, interne afspraken maken en samenwerkingen met derden aangaan. De drie pleinen en hun positionering zijn als volgt:

Plein	Positionering
Plein van de beheerpraktijk	Zorgt voor gunstige financiële, juridische en bestuurlijke randvoorwaarden, op basis van up-to-date basisgegevens en inzichten, in relatie tot het bedrijfsmatig en professioneel beheer van bos- en natuur.
Plein van de professionals	Zorgt voor gunstige voorwaarden voor de professionals (waaronder arbeidsvoorwaarden), nu en in de toekomst, werkzaam in bos- en natuurbeheer.
Plein van de kennis	Zorgt voor het ontwikkelen, toegankelijk maken en delen van bestaande en nieuwe kennis op het gebied van het bedrijfsmatig en professioneel beheer van bos- en natuur.

De leden werken aan de realisatie van bovenstaande doelen op de drie pleinen, zijnde ontmoetingsplekken en een 'markt' waar leden, maar ook niet-leden, in verschillende samenstellingen samenkomen en activiteiten initiëren, uitvoeren en evalueren. Elk plein kent een regieteam waarin in ieder geval de leden van de VBNE zijn vertegenwoordigd. De regieteams voeden het bestuur, nemen initiatieven, formuleren ambities en voeren activiteiten uit en evalueren deze. Vanuit de werkorganisatie ondersteunt een adviseur het plein, het regieteam en de activiteiten op het plein. De regiepleinen kunnen tijdelijke werkgroepen instellen voor het uitvoeren van specifieke, tijdelijke activiteiten.

Werkorganisatie

De werkorganisatie heeft als taak het stimuleren, organiseren en ondersteunen van de VBNE. Op 29 oktober heeft het bestuur dr. ir. E.E.M. (Evelien) Verbij aangesteld als directeur (directie) van de werkorganisatie van de VBNE. De directeur heeft de leiding over de werkorganisatie en werkt op aanwijzing en onder verantwoordelijkheid van het bestuur. Vervolgens heeft de directeur de overige werknemers aangenomen zodat de VBNE vanaf 1 januari 2014 operationeel was. Per die datum bestond de werkorganisatie, inclusief de directie, uit 5 personen (4,5 fte). Per 1 juni 2014 is een office manager aangesteld zodat de werkorganisatie de tweede helft 2014 bestond uit 6 personen (5,1 fte).

Bijlage 1 bevat een overzicht van de leden van de alv, bestuur, regieteams, werkgroepen en de werkorganisatie per 31 december 2014.

Hoofdstuk 2 Plein van de beheerpraktijk

2.1 Algemeen

Het Plein van de beheerpraktijk werkt aan gunstige randvoorwaarden in de dagelijkse praktijk van het professionele bos- en natuurbeheer. Dit kan betekenen dat geadviseerd wordt aan de overheid betreffende wet- en regelgeving. Het kan ook betekenen dat er een werkschuurbijeenkomst georganiseerd wordt om kennis uit te wisselen over de laatste ervaringen bijvoorbeeld met betrekking tot biomassa-installaties.

Het Plein van de beheerpraktijk wordt aangestuurd door het regieteam. De samenstelling van het regieteam is te vinden in bijlage 1. Zij zijn de aanjager van de projecten, stellen de doelen op, zijn de smeerolie voor de werkgroepen en adviseren het bestuur. Direct aanspreekpunt is de adviseur van het plein van de beheerpraktijk.

2.2 Resultaten

De top 3 resultaten van het afgelopen jaar zijn:

- ✓ Winst van de voorbeeldzaken waterschapsheffingen natuur waardoor eigenaren van bepaalde typen natuur miljoenen euro's terugkrijgen van de waterschappen omdat een deel van hun eigendommen onterecht is aangeslagen als 'landbouwgrond' in plaats van als 'natuurgrond'.
- ✓ Organisatie en de uiteindelijke benoeming van 28 groene geborgde waterschapsbestuurders die vanaf april 2015 in de nieuwe waterschapsbesturen de stem en het geluid van de bos- en natuurterreineigenaren zullen laten horen.
- ✓ Continuering Erkenningsregeling Bosaannemers in de Stichting Kwaliteit Bos, Natuur en Landschapswerk (SKBNL) zodat bosaannemers ook vanaf 1 januari 2015 gebruik kunnen maken van een ErBo erkende bosaannemer en ze de garantie hebben dat de aannemer deskundig is, zich aan de wet houdt, en werkt volgens de gedragscode bosbeheer. Per 1 januari 2015 zijn 130 van de 165 ErBo erkende aannemers meegegaan met SKBNL.

Voor het komend jaar heeft het bestuur aangegeven op dit plein, naast het continueren van de bestaande activiteiten, prioriteit te willen geven aan de volgende twee activiteiten:

- Goedkeuring van de gedragscode natuurbeheer en opstarten van de evaluatie van de gedragscode bosbeheer. Want zo blijft de Flora- en Faunawet werkbaar in de bedrijfsvoering van bos- en natuurterreineigenaren.
- Bos- en natuurterreineigenaren moeten nog beter in staat zijn om duurzaam, efficiënt en effectief de groene grondstoffen in hun terreinen te benutten.

Hieronder wordt per doel, zoals vastgesteld in het werkplan 2014, verslag gedaan van de behaalde resultaten op het Plein van de beheerpraktijk.

1. *De Flora- en Faunawet is werkbaar in de bedrijfsvoering en de gedragscodes natuurbeheer en bosbeheer zijn alom bekend en worden goed toegepast.*

Gedragscode natuurbeheer aangepast en ingediend

In 2013 heeft het Bosschap een quick-scan uitgevoerd onder gebruikersgroepen naar de werking van de Gedragscode Natuurbeheer. Daaruit bleek dat zij tevreden zijn met de huidige Gedragscode Natuurbeheer. De knelpunten die optreden blijken voornamelijk te wijten aan gebrek aan kennis. De werkgroep gedragscodes van de VBNE is bijeen geweest op 13 mei 2014 en adviseerde om de beide gedragscodes niet aan te passen en vooral in te zetten op communicatie. De adviseur van het Plein van de Beheerpraktijk heeft op 3 juli overlegd met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) over de verlenging van de beide gedragscodes.

Uit overleg met de RVO blijkt dat de gedragscode natuurbeheer naar aanleiding van jurisprudentie de afgelopen jaren aangepast zal moeten worden. Het gaat dan om zaken als belangenonderbouwing, reikwijdte, werkzaamheden, archivering, etc. Ook kleine aanpassingen kunnen nu worden meegenomen. Hiervoor wordt input gebruikt vanuit o.a. een oproep uit de nieuwsbrief en de Beheerdersdag.

Na consultatie met de leden is de Gedragscode Natuurbeheer op 17 november 2014 ingediend bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De VBNE zal nu eerst overeenstemming moeten bereiken met de RVO. Daarna dient de VBNE de gedragscode officieel in en zal deze ter inzage worden gelegd. Begin 2015 werd duidelijk dat de huidige gedragscode natuurbeheer waarschijnlijk toch nog met een jaar wordt verlengd zodat er voldoende tijd is om een nieuwe gedragscode natuurbeheer op te stellen.

Evaluatie gedragscode bosbeheer in 2015

De gedragscode bosbeheer is van toepassing tot 6 december 2015. Dit betekent dat in 2015 de evaluatie gestart zal worden. Er kan eventueel voor gekozen worden om de gedragscode met een jaar te verlengen.

Op de Beheerdersdag 26 september is in een workshop speciale aandacht besteed aan de Flora- en faunawet en de toepassing van de gedragscodes. In totaal hebben ±40 beheerders de sessie gevolgd.

2. De nieuwe wet Natuurbescherming, de Boswet en andere voorkomende wetgeving zijn werkbaar in de bedrijfsvoering van bos- en natuurterreineigenaren.

Consequenties voor eigenaren door verdwijnen registratieplicht Bosschap uit Boswet

De VBNE heeft, samen met de Unie van Bosgroepen, op 5 maart een brief gestuurd naar de staatssecretaris van Economische Zaken over het mogelijk neveneffect van de voorgestelde wijziging van de Boswet. Dit effect houdt in dat gemeenten de 'bebouwde kom Boswet' kunnen gaan oprekken in de richting van de buitengrens van de gemeente zodat de Boswet buiten werking wordt gesteld. In haar reactie schrijft de staatssecretaris dat de Boswet waarborgt dat gemeenten de 'bebouwde kom Boswet' niet oprekken. Ze vertrouwt dat de gemeenten de Boswet correct zullen toepassen. In de ogen van de VBNE en de UvB is de uitspraak van de staatssecretaris een stap in de goede richting. De FPG heeft voor de VBNE de Tweede Kamer benaderd om deze problematiek te agenderen tijdens haar overleg met de staatssecretaris.

De VBNE heeft gesproken met de Vereniging Nederlandse Gemeentes (VNG) over de consequenties van de opheffing van het Bosschap en de wijziging van de Boswet/Natuurwet voor de gemeentelijke bomenverordeningen. Zonder verder met de VBNE af te stemmen, heeft de VNG op 3 december haar leden geadviseerd om de lokale regelgeving te controleren en zo nodig aan te passen. De VBNE heeft vervolgens aangeboden om te helpen bij het beantwoorden van vragen van gemeentes naar aanleiding van het door de VNG uitgebrachte advies.

De VBNE heeft de leden in de nieuwsbrief van december geïnformeerd over het verdwijnen van het Bosschap per 1 januari 2015. Als gevolg hiervan is de registratie bij het Bosschap als vereiste in de Boswet geschrapt. Als bos of houtopstand buiten de 'Bebouwde kom Boswet' vallen, dienen eigenaren een kapmelding te doen bij de RVO.

Pleidooi voor verlaging regeldruk in nieuwe Wet natuurbescherming

Op 8 september is een brief van de VBNE, samen met de Unie van Bosgroepen, naar de Tweede

Kamer gestuurd ten behoeve van de bespreking in de Tweede Kamer van de nieuwe Wet natuurbescherming. In deze brief is gewezen op twee mogelijke risico's met als gevolg lastenverhoging voor de eigenaar: (1) het gelijk stellen van de 'bebouwde grens houtopstanden' aan de gemeentegrens waardoor de bepalingen in de wet aangaande houtopstanden (de artikelen uit de Boswet) buiten werking worden gesteld en eigenaren (gemeentelijk) vergunningen moeten aanvragen en (2) het risico op 12 verschillende gedragscodes omdat in de wet wordt voorgesteld dat de staatssecretaris gedragscodes eerst voorlegt aan de provincies voordat zij de gedragscodes vaststelt. De FPG heeft de brief extra onder de aandacht gebracht van de Tweede Kamer.

Op 11 december heeft de staatssecretaris gereageerd op de vragen van de Tweede Kamer. Hierin gaat zij niet specifiek in op de zorgpunten van de VBNE, maar het lijkt erop dat de Wet eerder lastenverlaging dan lastenverhoging tot gevolg heeft. Zo biedt de Wet nieuwe instrumenten voor vrijstellingen middels Natura 2000-gebied beheerplannen, gedragscodes (ook voor de meldings- en herbplantingsplicht bij het vellen van houtopstanden) en daarnaast zijn generieke uitzonderingen op de herbplantingsplicht ten aanzien van het vellen van bomen van de meest gangbare soorten voor biomassaplantages mogelijk.

De VBNE heeft overlegd met EZ over de implementatie van de natuurwetgeving. De VBNE heeft EZ verzocht te komen met een overzichtelijke tabel: hoe is bijvoorbeeld het vragen van ontheffing voor de Natuurwet en een kapmelding voor de Boswet nu geregeld en hoe wordt het straks. De VBNE wil dit in 2015 in bijvoorbeeld een praktijkwijzer verder vertalen voor de leden.

De VBNE neemt deel aan de begeleidingscommissie van een onderzoek naar de regeldruk als gevolg van het wetsvoorstel natuurbescherming. De eerste bijeenkomst heeft 18 december plaats gevonden. De VBNE heeft ingebracht dat het vooral van belang is hoe alle geplande procedures daadwerkelijk gaan lopen. Dit heeft grote gevolgen voor de regeldrukeffecten die bos- en natuurterreineigenaren gaan ondervinden. Daarnaast is ingebracht dat bos- en natuurterreineigenaren geïnterviewd moeten worden. De volgende onderwerpen zijn onder de aandacht gebracht:

- Gedragscode boskap
- Oprekken grenzen bebouwde kom Boswet
- Kapmelding bij provincies in plaats van bij RVO
- Gedragscodes worden overlegd met provincies

Naar verwachting wordt het onderzoek in maart 2015 opgeleverd.

Uitzonderingenlijst gewasbeschermingsmiddelen voor bestrijding exoten

De VBNE heeft op 11 november deelgenomen aan een overleg georganiseerd door het ministerie van I&M om een uitzonderingenlijst op te stellen voor de 2e nota duurzame gewasbescherming. Het tussenresultaat is dat in de conceptlijst een uitzondering wordt gemaakt voor de bestrijding van bepaalde 'lastig te bestrijden plagen'. Dit is van belang voor de bestrijding van invasieve exoten zoals Amerikaanse vogelkers en Japanse duizendknoop met glyfosaat.

Bosbouwers blijven in landbouwregeling vallen

De VBNE heeft via de nieuwsbrief de leden geïnformeerd over het volgende. Bosbouwers, zoals boseigenaren, bosbeheerders en bosaannemers, vallen onder de landbouwregeling. Hierdoor kan bijvoorbeeld een loonbedrijf of belastingadviseur aan bosbouwers 6% btw in rekening brengen. De belastingdienst ziet bosbouwers namelijk als (landbouw) ondernemers. Voorheen werden bosbouwers gevraagd of zij geregistreerd stonden bij het Bosschap om aan te kunnen tonen dat een bosbouwer een ondernemer is. Bosbouwondernemingen waren immers verplicht geregistreerd bij het Bosschap. Per 1 januari 2015 is het Bosschap opgeheven. Dit levert geen problemen op met de landbouwregeling, want op 20 december 2013 is de landbouwregeling geactualiseerd. Sindsdien kunnen alle bosbouwers de landbouwregeling toepassen, ongeacht of ze als ondernemer zijn

aangemerkt via bijvoorbeeld een registratie bij een schap.

- 3. Bos- en natuurterreinen beschikken over de juiste kwantiteit en kwaliteit water voor een reële prijs. Bos- en natuurterreineigenaren worden gewaardeerd voor hun waterdiensten. De belangen van bos- en natuurterreineigenaren worden behartigd in de waterschapsbesturen.*

Alle onderwerpen in het dossier natuur & water worden voorbereid door de werkgroep natuur & water en voor de voorbeeldzaken door de werkgroep waterschapsheffingen. Bijlage 1 bevat de namen van de leden van de werkgroep.

Positief resultaat voor voorbeeldzaken waterschapsheffingen

Natuurbeheerders en waterschappen voeren sinds enkele jaren voorbeeld rechtszaken over een verschil van inzicht of bepaalde natuurpercelen vallen in het belastingtarief voor natuurterreinen of niet. Op 11 juni 2014 om 14:00 uur werd het pleidooi van de zaak Lonneker (Kruiden- en faunarijck grasland; Natuurmonumenten versus Waterschap Regge en Dinkel) gehouden bij de Hoge Raad. Na een positief advies van de advocaat-generaal, volgde er een positief arrest van de Hoge Raad voor de natuurbeheerders. In principe betekent dit dat de jarenlange strijd tussen waterschappen en natuurbeheerders ten einde is gekomen. De uitspraak betekent dat de waterschappen nu aan zet zijn om uitspraak te doen op de bezwaren van de natuureigenaren en het teveel betaalde bedragen terug moeten betalen. Begin 2015 werd duidelijk dat er vanuit de Unie van Waterschappen geen richtlijn komt en dat individuele waterschappen de bezwaarschriften zelf en op hun eigen manier zullen afhandelen.

28 nieuwe groene geborgde waterschapsbestuurders benoemd

In opdracht van het Bosschap heeft de VBNE de benoeming van de groene geborgde waterschapbestuurders uitgevoerd. De benoeming heeft nog plaats gevonden onder verantwoordelijkheid van het Bosschap totdat het Bosschap officieel was opgeheven. Op 20 mei heeft het bestuur van het Bosschap het reglement voor de benoeming van de goedgekeurd en zijn de benoemingsadviescommissies geïnstalleerd. De termijn van kandidaatstelling was van 1 juni tot 1 september 2014. Op 4 juli heeft een informatiebijeenkomst plaats gevonden met alle leden van de benoemingsadviescommissies (samengesteld uit vier leden: SBB, NM, FPG, 12Landschappen) om deze voor te bereiden op de benoeming in september/oktober. In totaal hebben 63 kandidaten zich gemeld voor 28 zetels. In september hebben de benoemingsadviescommissies de kandidaten geselecteerd en per zetel een advies gemaakt voor een te benoemen kandidaat. Op 15 oktober heeft het Bosschap de adviezen overgenomen en de waterschapbestuurders op de groene geborgde zetels officieel benoemd. Als de Wet Opheffing PBO door de Eerste Kamer is aangenomen, gaat deze taak over naar de VBNE. De leden van de VBNE zijn via de nieuwsbrief op de hoogte gebracht van de namen van de nieuwe geborgden natuur. Naast de benoemingen heeft de VBNE de huidige geborgden natuur ondersteund in hun werk als waterschapbestuurder. **Bijlage 2** bij dit jaarverslag bevat een overzicht van de huidige groene geborgde waterschapsbestuurders en een overzicht van de nieuwe groene geborgde waterschapsbestuurders die vanaf maart 2015 van start zullen gaan.

Kennismaking bestuur VBNE en bestuur Unie van Waterschappen

Op 21 maart heeft het eerste bestuurlijk overleg tussen de Unie van Waterschappen (UvW) en de VBNE plaatsgevonden. De delegatie vanuit de UvW bestond uit een dijkgraaf en enkele DB-leden van diverse waterschappen. De delegatie vanuit de VBNE bestond uit bestuursleden van de VBNE. De bijeenkomst had het karakter van een kennismaking. De delegatie van de VBNE heeft voorgesteld om een volgend overleg te organiseren met als doel 'uitwisseling van meningen en ideeën op het gebied van water en natuur' in de vorm van een jaarlijkse excursie. Mogelijk zouden dan ook enkele groene geborgde waterschapsbestuurders betrokken kunnen worden.

Standpunt VBNE geborgde zetels in de waterschapsbesturen

De VBNE is vanaf 1 januari 2015 aangewezen als de organisatie die verantwoordelijk is voor de benoeming van de geborgde zetels voor de categorie natuurterreineigenaren in de waterschapsbesturen. Na de waterschapverkiezingen van 18 maart 2015 zal het ministerie van Infrastructuur en Milieu de verkiezingen evalueren. De UvW heeft eind 2014 gevraagd aan de VBNE, de LTO en de KvK/VNO-NCW of zij deel willen nemen aan een landelijke lobbystrategie om de geborgde zetels te behouden. De LTO en de KvK benoemen de geborgde waterschapsbestuurders voor respectievelijk de categorieën ongebouwd en gebouwd. Het bestuur van de VBNE heeft aangegeven alleen voor behoud te willen pleiten met de insteek 2-2-2.

4. Bos- en natuurterreineigenaren beschikken over een effectief en efficiënt en bekend kwaliteitssysteem voor plantmateriaal van bos- en haagplantsoen.

Uitvoering 'Green Deal Weet welk plantmateriaal je (ver)koopt' verloopt voorspoedig

In september 2012 hebben LTO Nederland, Raad voor Plantenrassen (RvP), Bosschap, Naktuinbouw, AVIH en Handelsgroep Boom- en Heesterzaden (BoHeZa) een Green deal afgesloten onder de naam 'Weet welk plantmateriaal je (ver)koopt!'. Het doel van de Green Deal is dat alle partijen die betrokken zijn bij de keten van plantmateriaal van bos- en haagplantsoen vertrouwen hebben in, en kennis hebben van de kwaliteit van het plantmateriaal dat ze kopen of verkopen. Het huidige kwaliteitssysteem wordt voor alle partijen in de keten geoptimaliseerd, oftewel effectiever en efficiënter gemaakt. De VBNE participeert in de stuurgroep van de Green Deal. In 2014 heeft de stuurgroep de opdracht gegeven om een communicatieproject uit te voeren om de doelgroep er toe aan te zetten om gecertificeerd plantmateriaal te gebruiken uit de Nederlandse rassenlijst. De doelgroep bestaat uit personen die plantmateriaal inkopen voor bosbouwkundige toepassingen, zoals bosbeheerders, gemeenten, ingenieursbureaus, adviesbureaus, architectenbureaus, Rijkswaterstaat, provincies, waterschappen en dergelijke. In 2015 zullen de producten, zoals praktijkexcursies, standaard bestekteksten en een achterzakgids 'Kopen van plantmateriaal', worden gecommuniceerd.

Pleidooi voor toename benutting Nationale genenbank

De VBNE heeft in een brief aan Dijkzwa voorgesteld een bredere inzet van de genenbank en de kennis van het CGN binnen het domein bomen en struiken te realiseren. Directe aanleiding voor deze brief was dat het ministerie van EZ en het Centrum voor Genetische bronnen Nederland (CGN) onderzoeken of bezuinigd kan worden op de Wettelijke Onderzoek Taak (WOT) genetische bronnen van bomen en struiken en dan in het bijzonder de advisering met betrekking tot de nationale genenbank en de zaadgaarden. Dit terwijl het beschikken over een hoge genetische diversiteit aan plantsoen van belang is voor bos- en natuurterreineigenaren. Een van de resultaten is dat er vanuit het natuurbeleid aandacht is voor dit onderwerp. De VBNE heeft op 25 september gesproken met de directeur van CGN om verder te praten over bovenstaand voorstel. De verwachting is dat in 2015 zal moeten worden besloten of en waarop zal worden bezuinigd.

VBNE voorzitter Adviescommissie Rassenlijst Bomen

De VBNE heeft als een van de aandachtspunten benoemd het beschikbaar komen van goed plantmateriaal voor de bosbeheerders/boseigenaren en voldoende kennis hierover. Belangrijk hierbij is de Rassenlijst Bomen. De Raad voor plantenrassen (Rvp) besluit over de opstanden op de Rassenlijst Bomen. Voorheen was de 'commissie zaad- en plantsoen' van het Bosschap het adviesorgaan voor de Rvp op het gebied van toelaten/wijzigen opstanden op de Rassenlijst Bomen. Door het wegvallen van het Bosschap heeft de Rvp nu een onafhankelijke commissie in het leven geroepen. In de commissie is de hele keten van eigenaren, zaadhandel, kwekers en keuring vertegenwoordigd. De VBNE is toegetreden als onafhankelijk voorzitter van deze nieuwe adviescommissie. In 2015 zal de commissie officieel van start gaan.

- 5. Een garantie, bij voorkeur in de vorm van een onafhankelijk geborgd keurmerk, dat bos- en natuurwerk wordt uitgevoerd volgens de Arbo, natuur- en milieuwetgeving; en dat het werk van hoogwaardige kwaliteit is.*

ErBo regeling vanaf 1 januari 2015 over van Bosschap naar SKBNL

Per 1 januari 2015, met de opheffing van het Bosschap, moest er een nieuwe partij worden gevonden die de Erkenningregeling Bosaannemers zou overnemen en beheren. De VBNE heeft, samen met de AVIH daarom in 2014 de Stichting Kwaliteit Bos-, Natuur- en Landschapswerk (SKBNL) opgericht. SKBNL heeft van het Bosschap een startsubsidie gekregen om de overdracht voor te bereiden. Op 19 november 2014 heeft het Bosschap ingestemd met de overdracht van de Erkenningregeling Bosaannemers (ErBo) aan Stichting Kwaliteit Bos-, Natuur-, en Landschapswerk (SKBNL). Vanaf 1 januari 2015 is SKBNL eigenaar van de ErBo en verantwoordelijk voor het beheer. De naam 'ErBo' en het ErBo logo blijven hetzelfde.

In het bestuur van SKBNL hebben twee vertegenwoordigers vanuit de opdrachtgevers zitting en twee vanuit de opdrachtnemers van boswerk. Vanuit de opdrachtgevers/VBNE zijn Maarten Willemsen (Staatsbosbeheer) en Evelien Verbij (VBNE) bestuursleden. Vanuit de opdrachtnemers/AVIH zijn dit David Borgman en Richard Wigink. Leo Klaassen is onafhankelijk voorzitter. SKBNL heeft de Stichting Bestuursondersteuning voor Bosbouw, Houthandel en Houtverwerking (SBBHH) gevraagd de ondersteuning van de overgang van de ErBo te verzorgen.

De inhoud van de ErBo regeling is nu nog niet veranderd. In 2015 zal het College van Deskundigen van SKBNL de ErBo regeling herzien. Per 1 januari 2015 zijn 129 van de 165 ErBo erkende aannemers overgestapt van het Bosschap naar SKBNL. Wat wel is veranderd is de controlesystematiek: de ErBo deelnemer kiest zelf de controlerende instelling.

Algemene voorwaarden aanneming werk en verkoop rondhout vanaf 1 januari 2015 via SKBNL

Het Bosschap heeft twee algemene voorwaarden gedeponneerd bij de griffie van de rechtbank in Utrecht: algemene voorwaarden aanneming werk en algemene voorwaarden verkoop rondhout. Het gebruik van beide voorwaarden is voorgeschreven aan ErBo erkende bedrijven bij het uitvoeren van boswerk. Vanwege deze duidelijke koppeling aan de ErBo en het feit dat de voorwaarden voor zowel de aannemers als de eigenaren van belang zijn, zijn de algemene voorwaarden ondergebracht bij de SKBNL.

- 6. Bos- en natuurterreineigenaren zijn in staat efficiënt en effectief zorg te dragen voor de sociale veiligheid in hun terreinen.*

VBNE niet betrokken bij landelijke discussie over toezicht

Op dit moment ligt de verantwoordelijkheid voor toezicht en handhavingsproblematiek in het buitengebied voor een groot deel bij de werkgevers, de bos- en natuurterreineigenaren en andere beheerders zoals de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging (KNJV) en Sportvisserij Nederland. Dit kunnen en willen de bos- en natuurterreineigenaren niet. In 2014 heeft de VBNE zich niet ingezet voor dit dossier. Hier heeft het bestuur van de VBNE toe besloten.

Verkenning wenselijkheid BOA loket

De VBNE heeft een verkenning uitgevoerd naar de behoefte voor een nauwere samenwerking tussen de leden (zijnde boa-werkgevers) op het gebied van de uitvoering van boa-gerelateerde administratieve taken met als doel het verminderen van administratieve lasten voor bos- en natuurterreineigenaren. Uit de inventarisatie kwam naar voren dat er op dit moment geen

eenduidige wens is voor samenwerking.

Afstudeerproject 'delicten in bos en natuur'

Van 3 februari tot 1 juli 2014 heeft Jos van der Kooi, veiligheidskundige in opleiding, gewerkt aan een afstudeeropdracht bij de VBNE. Hij heeft zich gericht op bewust gepleegde delicten in bos en natuur, zoals stroperij, vandalisme en afvaldumping. Belangrijke conclusie van de studie was dat de aandacht voor preventieve maatregelen vaak ontbreekt. Jos van der Kooi heeft, samen met Natuurmonumenten en ProRail, zijn resultaten gepresenteerd tijdens de beheerdersdag.

- 7. Bos- en natuurterreineigenaren beschikken over actuele informatie voorzien van handelingsperspectieven over hoe zij effectief en efficiënt invasieve exoten en andere ziekten en plagen kunnen bestrijden.*

Ruim 70 deelnemers aan drie kennismiddagen exoten

Drie kennismiddagen over invasieve exotische planten voor alle leden/geïnteresseerden zijn op 27 en 28 mei en 2 juni georganiseerd – een coproductie tussen VBNE, Natuurmonumenten en de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit. Defensie stelde locaties beschikbaar. Zo kon zeer laagdrempelig bijeenkomsten worden georganiseerd, toegespitst op de beheerpraktijk. In totaal hebben zo'n 70 mensen deelgenomen aan de kennismiddagen vanuit alle geledingen van de VBNE. Het verslag bestond uit een lijst met tips en trucs voor elke behandelde invasieve exoot, welke is gedeeld met alle leden via onder andere de nieuwsbrief van de VBNE.

Praktijkadvies iepziekte herzien

Iepziekte is al sinds het begin van de vorige eeuw in Nederland. De ziekte had een dusdanig grote invloed op het iepenbestand, dat men vreesde voor het voortbestaan van de iep in Nederland. Inmiddels is de verspreiding van de ziekte afgenomen en worden er zelfs weer resistente variëteiten aangeplant. Daarom heeft de VBNE een update gemaakt van het praktijkadvies. Gezien de grote cultuurhistorische rol van de iep in het Nederlandse landschap, is herplant van voldoende voor de iepziekte resistente soorten of rassen een interessante optie. Helemaal nu door de essentaksterfte een grote aantasting van het essenbestand eraan lijkt te komen.

- 8. Bos- en natuureigenaren beschikken over informatie over hoe zij kunnen voorkomen dat een calamiteit, zoals brand of storm, een grote impact heeft op de omwonenden en op de beheerdoelen. Er is sprake van een proportionele belasting van de overheid en hulpdiensten op bos- en natuurterreineigenaren als het gaat om het voorkomen van calamiteiten.*

Praktijkadvies natuurbranden

De VBNE heeft een (vernieuwde versie) van het praktijkadvies natuurbrandbeheersing uitgebracht. Het praktijkadvies bevat veel tips en trucs voor het beperken van de risico's op een (onbeheersbare) natuurbrand. Denk bijvoorbeeld aan het hebben van goede contacten met de brandweer. Het praktijkadvies is door Harry Boeschoten, namens de VBNE, op 25 juni aangeboden aan de ministers van Defensie en van Veiligheid en Justitie. De VBNE heeft daar gepleit voor een onafhankelijk, landelijke natuurbrandstatistiek. Dit zodat het 'probleem' van natuurbranden niet wordt over/onderschat (en afhankelijk is van politieke fluctuaties en een paar grote branden) de aandacht krijgt die het verdient.

Landelijke Kerngroep Natuurbranden

De VBNE is één van de leden van de Landelijk Kerngroep Natuurbranden (LKN). In 2014 kwam de LKN

drie keer bijeen. Een van de centrale onderwerpen die is besproken is de onduidelijkheid die bestaat omtrent de verantwoordelijkheid van het grote aantal partijen betrokken bij natuurbrandpreventie: ministerie van Veiligheid en Justitie, ministerie van Economische Zaken, de provincies, de veiligheidsregio's, de gemeenten, de bos- en natuureigenaren. Eind 2014 hebben de provincies het initiatief genomen om in 2015 tot heldere afspraken te komen. De VBNE heeft gepleit, en zal blijven pleiten, dat de verantwoordelijkheden van bos- en natuurterreineigenaren beperkt blijft en dat ze niet 'gedwongen' worden tot maatregelen die bijvoorbeeld in strijd zijn tot natuurbeheerdoelen, dan wel financieel onmogelijk zijn. Daarnaast heeft de VBNE in de LKN vooral de 'regionale aanpak' gepromoot, zoals verwoord in het Praktijkadvies Natuurbranden: want regionaal/lokaal moet het gebeuren.

Ver gevorderd met Praktijkwijzer boomveiligheidscontroles in bos en natuur

Uit een oproep in de VBNE nieuwsbrief bleek dat alle bos- en natuurterreineigenaren te maken hebben met slecht functionerende boomveiligheidscontroles. Daarnaast bleek dat Natuurmonumenten, Geldersch Landschap en Staatsbosbeheer hun eigen protocol aan het evalueren waren. Particuliere eigenaren benadrukten dat zij niet willen gaan betalen voor allerlei controle instanties. De VBNE is daarom lid geworden van een werkgroep, opgezet door Loo Plan, die een nieuwe leidraad maakt voor boomcontroles in bos en natuur, in tegenstelling tot controles in het stedelijk gebied. Het doel is te komen tot een praktijkadvies met een realistische benadering van boomcontroles met een balans tussen 'juridisch gedekt zijn' en in de praktijk werkbaar en betaalbaar. In 2014 heeft de VBNE actief bijgedragen aan het ontwerpen van dit praktijkadvies. In 2015 zal, wanneer de VBNE akkoord is met het uiteindelijke product, het praktijkadvies uitgeven.

9. Zorg dragen voor input vanuit bos- en natuureigenaren bij de doorontwikkeling van de Index Natuur en Landschap en de standaardnormkosten.

Momenteel verlopen de contacten tussen bos- en natuurterreineigenaren en BIJ12 over zaken rondom de Index Natuur en Landschap en SNL via het zogenaamde BILG (Beheerdersoverleg ILG). In dit BILG zijn alle leden van de VBNE vertegenwoordigd, met uitzondering van het ministerie van Defensie. Extra is dat de UvB bij het BILG is aangesloten. In het BILG wordt het directeurs overleg (overleg met beheerders en IPO) en het uitvoeringsoverleg (beheerders en BIJ12) voorbereid. Het bestuur van de VBNE heeft besloten dat de afstemming vanuit de bos- en natuurterreineigenaren met BIJ12 verloopt via dit BILG en dat de VBNE daar geen rol in heeft. De VBNE is agenda lid geworden om zo de onderwerpen die op de pleinen spelen en die met BIJ12 moeten worden afgestemd, uit te wisselen.

10. Een duurzame levering van Nederlandse biomassa, de hoogwaardige inzet van biobased grondstoffen in productieprocessen volgens het cascaderingsprincipe en innovatie gericht op de hoogwaardige verwaarding van biomassa.

Alle onderwerpen in het dossier biomassa & groene grondstoffen worden voorbereid door de werkgroep groene grondstoffen (voormalig werkgroep biomassa). In bijlage 1 staat wie er participeren in de werkgroep.

VBNE participeert in convenanten rondom hout en biomassa

In 2014 heeft de VBNE zich bij diverse initiatieven op het gebied van biomassa en groene grondstoffen aangesloten. Dit om de duurzame levering van biomassa te bevorderen. Allereerst is de VBNE aangesloten bij het Platform Hout in Nederland (PHN). Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en de FPG waren eerder individueel lid van het PHN. Het Bosschap had voorheen niet de mogelijkheid lid te worden, maar voor de VBNE is dit als 'koepelorganisatie' een logische stap. Vervolgens is de VBNE ook vervanger van het Bosschap bij het Agroconvenant en Houtconvenant en

praat mee in de bijbehorende stuurgroepen. Tenslotte is de VBNE aangesloten bij het nieuwe initiatief Biocluster.

Actieprogramma duurzame biomassa 2020 en Energieakkoord

De VBNE en het Platform Hout in Nederland hebben namens de Houtconvenantpartners op 2 juni 2014 het 'Actieprogramma duurzame biomassa 2020' aan het ministerie van EZ aangeboden. In dit programma staan een 10-tal acties die een bijdrage kunnen leveren aan de doelstellingen van het Energieakkoord. Met deze acties kan 58% meer duurzame energie uit biomassa geproduceerd worden. Naar aanleiding hiervan hebben diverse gesprekken met het ministerie, IPO en De Koepel (verantwoordelijk voor de uitvoering van een deel van het Energieakkoord) plaatsgevonden. Het ministerie heeft aangegeven met een integrale reactie te komen. Daarnaast is het ministerie op dit moment een Warmtevisie aan het opstellen waarvan de kans groot is dat er één of meerdere acties uit het actieprogramma terug komen.

De Stuurgroep Houtconvenant heeft daarnaast besloten om het actieprogramma verder uit te laten werken door BTG. Daardoor is het actieprogramma geschikt om aan te bieden aan de borgingscommissie van het Energieakkoord. Een regiegroep en ECN hebben alle maatregelen bekeken en hebben een er een aantal uit gekozen om daadwerkelijk aan te bieden. De borgingscommissie zal nu in het voorjaar 2015 een beslissing nemen over de maatregelen die daadwerkelijk uitgevoerd worden.

Start onderzoek en stakeholder proces om te komen tot Actieplan bijdrage bos en hout aan de Groene Economie

In de Natuurvisie die door Staatsecretaris Dijkema in april aan de 2^e Kamer is aangeboden staat dat de staatssecretaris graag een actieplan/agenda wil ter stimulering van de bijdrage van de (Nederlandse) bos- houtketen aan de groene economie. EZ heeft de VBNE en PHN uitgenodigd mee te werken aan deze agenda/dit actieplan.

Doel is het maatschappelijk draagvlak voor de houtketen te versterken en innovatie gericht op resource efficiency te versterken. Het actieplan/de agenda moet de houtketen stimuleren en steunen in kennis ontwikkeling en (publiek)communicatie. Want de vraag naar hout(vezel) neemt snel toe, doordat hout hernieuwbare grondstof is en Nederland streeft naar een meer duurzame 'groene grondstoffeneconomie'. Dit brengt wel een uitdaging met zich mee. Want hoe zijn vraag en aanbod op duurzame wijze samen te brengen? Hoe is het economisch en maatschappelijk potentieel van hout(vezel) als biobased grondstof optimaal te benutten zonder overexploitatie en degradatie van de natuurlijke hulpbronnen in Nederland en elders? Het uiteindelijke doel van het traject is een gedragen Actieplan. Om hiertoe te komen volgen we twee sporen: stakeholdersessies, begeleid door IMI, en een scenariostudie door Alterra waarin bepaald wordt hoe vraag en aanbod zich kunnen ontwikkelen en deze duurzaam zijn samen te brengen. In 2014 is financiering gevonden voor beide trajecten en in 2015 gaan beide trajecten van start.

Op basis van dit Actieplan kan bij EZ beroep gedaan worden op (co)financiering van projecten. De VBNE is voorzitter van de werkgroep en van de klankbordgroep. Afstemming binnen de VBNE vindt plaats met de werkgroep groene grondstoffen en het regieteam van het Plein van de Beheerpraktijk.

Wijziging van naam en focus van de werkgroep

Eind 2014 heeft een brainstorm plaatsgevonden met een deel van de werkgroep biomassa. Daar is besloten een wat bredere focus aan te brengen bij de werkzaamheden van de werkgroep. De werkgroep zal meer gaan focussen op groene grondstoffen en niet alleen maar op biomassa. De werkgroep heet daarom werkgroep groene grondstoffen.

Hoofdstuk 3 Plein van de professionals

3.1 Algemeen

De activiteiten op dit plein richten zich op gunstige voorwaarden voor de professionals (waaronder arbeidsvoorwaarden en arbeidsmarktbeleid), nu en in de toekomst, werkzaam in bos- en natuurbeheer. In tegenstelling tot de andere pleinen, kent dit plein een bredere vertegenwoordiging in het regieteam. Allereerst zijn in verband met de cao bos en natuur ook de werknemers (FNV en CNV) vertegenwoordigd. Ten tweede participeren ook twee niet-leden in dit plein, namelijk Landschapsbeheer Nederland en de Algemene Vereniging Inlands Hout (AVIH), zijnde werkgeversvertegenwoordigers.

Centraal op dit plein staat het faciliteren van de cao onderhandelingen bos en natuur tussen werkgevers en de werknemers. Daarnaast draagt het plein zorg voor goede arbeidsomstandigheden, voor de juiste toepassing van de arbeidsvoorwaarden en een optimale werking van de arbeidsmarkt waarbij voldoende goed opgeleide en gekwalificeerde professionals instromen en de huidige medewerkers duurzaam inzetbaar zijn.

3.2 Resultaten

De top 3 resultaten van het afgelopen jaar zijn:

- ✓ Vlekkeloos continueren van het cao overleg zodat de cao onderhandelingen voor 2014 geëindigd zijn in een akkoord. Voor 2015 lopen de onderhandelingen nog.
- ✓ Efficiënt uitvoeren van het Activiteitenplan 2014 waarbij de projecten met een goed resultaat zijn afgerond.
- ✓ Indienen van een zorgvuldig samengesteld Activiteitenplan 2015 voor een bedrag van € 348.014,- bij Fonds Colland Arbeidsmarktbeleid waarvoor de beschikking 18 december 2014 is ontvangen.

Voor het komend jaar heeft het bestuur aangegeven op dit plein, naast het continueren van de bestaande activiteiten, prioriteit te willen geven aan de volgende twee activiteiten:

- Moderniseren van de arbeidsvoorwaarden, zo nodig vormgegeven in een passende cao.
- Ontwikkelen van een arbeidsmarktbeleid dat bijdraagt aan de zichtbaarheid en herkenbaarheid van de sector en van opleidingen in de sector, scholing en inzetbaarheid van werknemers bevordert en voldoende instroom en uitstroom van leerlingen en medewerkers met de juiste kwaliteiten bevordert.

Hieronder per doel, zoals vastgesteld in het werkplan 2014, de behaalde resultaten van het Plein van de professionals.

1. *Aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden voor werkgevers en werknemers in de sector bos en natuur*

Cao bos en natuur

De sociale partners zijn in de periode van dit verlengde jaarverslag één keer bijeen geweest om over de cao bos en natuur 2014 te spreken en twee keer om over de cao bos en natuur 2015 te spreken. De onderhandelingen over de cao bos en natuur 2014 hebben geleid tot een cao-akkoord die in eerste instantie liep van 1 januari 2014 tot en met 30 juni 2014. Sociale partners hebben tijdens hun overleg van 16 september besloten om de raam-cao 2014 te verlengen t/m 31 december 2014. De belangrijkste afspraken op een rij:

- Extra inzet terugdringing werkloosheid onder jongeren
- Bevorderen participatie arbeidsgehandicapten

- Lonen per 1 januari 2014 met 1,5% omhoog
- Voor alle ondernemingsdelen gaat een afwijking gelden van de wet Flexibiliteit en Zekerheid. De afwijking houdt in dat per 01-06-2014 medewerkers met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd die tijdelijke/projectmatige werkzaamheden verrichten, tot hooguit zes tijdelijke contracten kunnen krijgen in een periode van te hoogste vier jaar.

Vervolgens is er in 2014 nog twee keer door de sociale partners gesproken over de volgende raam cao bos en natuur. Dit heeft in 2014 nog niet tot een resultaat geleid.

2. Goede arbeidsverhoudingen, goede arbeidsomstandigheden, een juiste toepassing van de arbeidsvoorwaarden, een optimale werking van de arbeidsmarkt en scholing en kennis

Coördineren Activiteitenplan 2014 sector bos en natuur

De VBNE heeft in 2014 de uitvoering van het Activiteitenplan bos en natuur verzorgt. Dit was mogelijk door een overeenkomst tussen de NVBE en de VBNE waarin is afgesproken dat de VBNE voor de NVBE het Activiteitenplan coördineert. In totaal was voor 2014 € 411.164, - beschikbaar vanuit het Fonds Colland Arbeidsmarkt voor de uitvoering van het Activiteitenplan 2014, waarvan uiteindelijk € 360.112, - is benut (87,6%) om 15 projecten uit te voeren. De projecten varieerden van het bevorderen van ondernemerschap bij studenten, tot het door ontwikkelen van de website 'Nature fits all', tot het uitgeven van het inspiratieboekje 'Duurzame Inzetbaarheid'. Ook is een zeer geslaagde bijeenkomst georganiseerd over hoe eigenaren en beheerders van bos, natuur en landschap ook vanaf het schooljaar 2015-2016 - als maatschappelijke stages vrijwillig zijn voor scholen - kunnen blijven inspelen op de wensen van scholen zoals via het thema 'burgerschapsvorming'.

Activiteitenplan 2015 sector bos en natuur opgesteld en ingediend

In het najaar van 2014 is het Activiteitenplan 2015 door het regieteam van het Plein van de Professionals opgesteld en goedgekeurd. Daarna is deze verstuurd aan het bestuur van Colland Arbeidsmarktbeleid die het plan moet goedkeuren. In het plan staan veertien projecten, onder andere: ondersteuning plein v/d professionals door VBNE, aanstelling arbeidsmarktadviseur, BOA-regeling, Nature Fits all, Veldwerkplaatsen, etc. Het totale subsidiebedrag bedraagt €348.014, -, daarnaast is er €180.000, - euro beschikbaar voor het Scholingsfonds en €60.000, - voor stimulering van BBL-opleidingen. Het activiteitenplan is eind december door het bestuur van Colland Arbeidsmarktbeleid goedgekeurd.

Verbeteren communicatie over activiteiten op Plein van de professionals

In 2014 is een start gemaakt met het verbeteren van de communicatie over de activiteiten op het Plein van de professionals. Er is stevig gecommuniceerd in de nieuwsbrief van de VBNE en er zijn plannen gemaakt om in 2015 te communiceren via het Vakblad Natuur Bos Landschap. Speciale aandacht is er voor het Scholingsfonds en de BBL-regeling waar bos- en natuurbeheerders die onder de raam-cao bos en natuur vallen gebruik van kunnen maken via Colland. Daarnaast is Wanne Roetemeijer bezig met een stage opdracht vanuit een communicatieopleiding met als onderzoeksvraag het verbeteren van het communiceren van de producten en diensten op het Plein van de professionals.

3. Afspraken over instroom van jeugdwerklozen en arbeidsgehandicapten in de sector bos en natuur.

Sectorplan

De VBNE heeft in 2014 samen met de Scholingsadviseur een sectorplan voor de bos en natuur sector

opgesteld. Dit sectorplan vormt de bouwstenen voor een sectorbreed (agrarische en groene sector) sectorplan wat Actor namens de sectoren bij het ministerie van SZW gaat indienen. In het kader van het Sociaal Akkoord is er cofinanciering voor bepaalde maatregelen beschikbaar. De sector bos en natuur wilde inzetten op instroom van jeugdwerklozen en arbeidsgehandicapten. Zij hebben twee maatregelen specifiek voor de sector ingediend (het creëren van stage- en werkervaringsplekken) en werkt met één maatregel samen met andere sectoren (het 'voorbereiden' van de organisatie op instroom arbeidsgehandicapten). Helaas zijn de eerste twee 'eigen' maatregelen niet gehonoreerd door het ministerie. Ze bieden te weinig garantie op een baan, vindt het ministerie. Sociale partners hebben daarom tijdens hun overleg van 16 september besloten om zich terug te trekken uit het sectorplan en ook niet verder te gaan met de laatste maatregel (wat neer kwam op een subsidie van € 17.000, -). De penvoerder van dit project, LTO, heeft aangegeven wel graag met de sector bos en natuur te willen samenwerken en dit ook buiten het sectorplan om te willen doen. Daarom zijn gesprekken gestart om te onderzoeken hoe deze samenwerking vorm kan krijgen.

Om hun ongenoegen te uiten over de gang van zaken rondom het sectorplan en de afwijzing van de 2 maatregelen vanuit de bos en natuur sector, hebben sociale partners een brief geschreven aan minister Asscher. Hier is nog geen reactie op gekomen.

4. Voldoende goed opgeleide en gekwalificeerde professionals, genereren van informatie over de arbeidsmarkt.

Laatste jaar functie van scholingsadviseur

In 2014 was Hans Schilders de scholingsadviseur voor de bos- en natuursector. In die rol heeft hij vele contacten gehad met bedrijven om ze te wijzen op scholingsmogelijkheden. Daarnaast heeft hij een bijdrage geleverd aan het sectorplan. Vanaf 1 januari 2015 vervalt de functie van scholingsadviseur. Begin 2015 zal onderzocht worden door de adviseur van het plein v/d professionals hoe de onderwerpen arbeidsmarktbeleid en scholing een plek kunnen krijgen op dit plein bij de VBNE.

Arbeidsmarktonderzoek

Aequor heeft voor de laatste maal in 2014 het jaarlijkse arbeidsmarktonderzoek uitgevoerd. De belangrijkste bevindingen van het onderzoek in 2014 zijn:

- Afname werkgelegenheid
- Vergrijzing sterk aanwezig
- Groei aandeel uitstroom jonge werknemers

Vanaf 1 april 2015 bestaat Aequor niet meer en zal een nieuwe partij gevonden moeten worden die dit onderzoek uitvoert. Sociale partners willen in de toekomst het onderzoek wel voortzetten om beter te kunnen inspelen op de trends die over de jaren zichtbaar zijn.

Maatschappelijke stages

De maatschappelijke stage is vanaf schooljaar 2015-2016 niet meer verplicht, maar scholen kunnen hier wel vrijwillig voor blijven kiezen. De website www.betrokkenbijbuiten.nl is daarom geupdate en er wordt een flyer ontwikkeld die stagebieders kunnen gebruiken in hun communicatie richting scholen. Op 27 november heeft de jaarlijkse Betrokken bij Buiten dag over maatschappelijke stages plaatsgevonden. Het thema van de bijeenkomst was het vervallen van de verplichting, zodat organisaties beter in kunnen spelen op de wensen van deze scholen. Bijvoorbeeld aanhaken bij andere relevante thema's, zoals burgerschapsvorming. Er kwamen sprekers en workshopbegeleiders vanuit diverse organisaties en er werd gewezen op de kansen van de Groen en doen vouchers.

Werkveldadviescommissies Van Hall Larenstein en WUR en Expertgroep Aequor

De VBNE neemt deel aan de werkveldadviescommissies van de opleidingen bos- en natuurbeheer van Hall Larenstein en de WUR. Hierbij gaat het om de behoeften/wensen vanuit het werkveld aan

kennis en competenties van afgestudeerden te matchen met de opleidingen.

Op 9 september 2014 was de jaarlijkse werkveldadviescommissie van de opleiding bos- en natuurbeheer van de WUR. Er is toen voornamelijk gesproken over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de (moeilijke) arbeidsperspectieven voor afgestudeerden. Dit terwijl er een groeiend aantal studenten is die voor de opleiding bos- en natuurbeheer kiest.

Op 14 mei en 17 december 2014 kwam de Werkveldadviescommissie Bos- en natuurbeheer Van Hall Larenstein bijeen. Beide keren is gesproken over de ontwikkelingen in het werkveld en wat dat betekent voor de eisen en opleiding van studenten. Denk aan het belang van ondernemend werken. Daarnaast is gesproken over de reorganisatie bij Van Hall Larenstein en de nieuwe organisatiestructuur. Dit betekent o.a. ook dat de opleiding bos- en natuurbeheer waarschijnlijk moeten kiezen met welke specialisaties ze door zullen gaan of niet.

De expertgroep van Aequor die kijkt naar de invulling van het MBO-onderwijs is een aantal keren bijeen gekomen in 2014, maar daar was de VBNE niet bij aanwezig. In 2015 pakt de VBNE dit op.

BOA-regeling wordt steeds beter gebruikt

In 2014 was er bij de VBNE een regeling opengesteld voor een tegemoetkoming in de kosten voor het opleiden en herscholen van BOA's. In 2012 en 2013 was deze regeling nog niet erg succesvol. In 2014 is de trend gekeerd en werd 56 keer gebruik van gemaakt (87,5% van de beschikbare ruimte). Ook in 2015 is er weer de mogelijkheid om een bijdrage aan te vragen.

Human Capital Agenda Natuur en Leefomgeving ondertekent

In 2013 is, op initiatief van de groene onderwijskolom, en samen met het werkveld en het ministerie van EZ, een Human Capital Agenda (HCA) Natuur en Leefomgeving opgesteld. De VBNE heeft de HCA ondertekend namens de bos- en natuureigenaren. De Human Capital Agenda (HCA) Natuur en Leefomgeving geeft aan welke leer- en innovatieopgaven er zijn in relatie tot de kwaliteit van de mensen die nu en in de toekomst werken in de sector. Naast dit punt, dat vooral gaat over kwaliteit, gaat het in de HCA ook over kwantiteit op de arbeidsmarkt oftewel, zijn er nu en in de toekomst voldoende competente mensen. De HCA is de gezamenlijke werkagenda van onderwijs, werkveld en de overheid. De HCA kent een inspiratie team dat inspireert, richting geeft en reflecteert. Het team bestaat uit vier invloedrijke, inspirerende mensen. Vanuit het werkveld bos en natuur neemt Hank Bartelink (directeur van De12Landschappen en van Landschapsbeheer NL en bestuurslid van de VBNE) deel aan het inspiratieteam. In 2014 is het inspiratieteam één keer bijeen geweest en is vooral over het Kenniscentrum Natuur en Leefomgeving gesproken. Vanuit de VBNE neemt Evelien Verbij deel aan het overleg met alle HCA partners.

Kenniscentrum Natuur en Leefomgeving in oprichting

De Human Capital Agenda en dus de vraag uit het werkveld vormt de agenda van het kenniscentrum. Het Kenniscentrum Natuur en Leefomgeving wil de innovatie aanjagen door werkveld, overheden en onderwijs te verknopen. Het initiatief voor het kenniscentrum is genomen door de groene onderwijsinstellingen (AOC's, HAO's en WU). Bij het opstellen van de business case zijn de HCA-partners betrokken. Het centrum zal door onderwijs en werkveld aangestuurd worden in een stuurgroep. De stuurgroep geeft richting aan het kenniscentrum, zorgt voor gelijkwaardige inbreng vanuit werkveld en onderwijs, borgt de uitvoering van de HCA en vertaalt aanpassingen in de HCA naar het kenniscentrum, en bewaakt de voortgang en is verantwoordelijk voor een financieel gezond kenniscentrum. Vanuit het werkveld bos en natuur zit Hank Bartelink in de stuurgroep van het Kenniscentrum Natuur en Leefomgeving. In 2014 is gestart met de business-case van het kenniscentrum en in 2015 zal het kenniscentrum moeten starten.

Inzet voor Pact Food, Life & Planet helaas (nog) niet beloond

De VBNE heeft de HCA partners vertegenwoordigd in de discussies omtrent het Pact Food, Life & Planet. Dit Pact was opgezet als een Publiek-Private Samenwerking (PPS), voor zes jaar, dat een vergaande duurzame samenwerking beoogt tussen onderwijs, overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Doel van het Pact was de hoeveelheid studenten naar de opleidingen in 'Life, Food & Planet' te laten groeien en de kwaliteit van de opleidingen nog meer aan te laten sluiten op de behoefte van bedrijfsleven en samenleving, om zo de Nederlandse positie in de wereldtop te behouden. De ondertekening van het Pact zou zijn op 10 juni 2014, maar is uitgesteld door EZ vanwege problemen rondom de basisbekostiging van de groene onderwijsinstellingen.

5. Duurzaam inzetbare medewerkers door stimuleren veilig en gezond werken.

Alle onderwerpen op het gebied van arbeidsomstandigheden en veiligheid worden voorbereid door de werkgroep arbo en veiligheid. In bijlage 1 staat welke personen deel nemen aan de werkgroep.

Groene inspiratieboekje voor duurzame inzetbaarheid uitgegeven

Stigas heeft in opdracht van de sociale partners bij de VBNE het Groene inspiratieboekje voor duurzame inzetbaarheid ontwikkeld. Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten van het project 'Vandaag werken aan morgen' en de Interactieve training 'Houd uw medewerkers inzetbaar' is gebleken dat er behoefte is aan een boekje. In dit inspirerende boekje staat relevante en actuele informatie voor de groene sector. Het boekje bevat praktische tips om inzetbaarheid, vitaliteit en langer doorwerken te bevorderen.

Toolkit 'Voorkom agressie en geweld' ontwikkeld

Stigas heeft in opdracht van de VBNE de toolkit 'Voorkom agressie en geweld' ontwikkeld. Dit naar aanleiding van de onderzoeksresultaten van het project 'Vandaag werken aan morgen'. Hieruit is gebleken dat er behoefte is aan handvatten hoe agressief gedrag en geweld voorkomen kan worden. De toolkit komt in het voorjaar van 2015 beschikbaar via de website van de VBNE.

Brochures veiligheid bij vrijwilligerswerk en voor zzp'ers uitgegeven

Polman Arbo & Veiligheid Buitenruimte heeft in opdracht van de sociale partners bij de VBNE twee brochures ontwikkeld: 'Praktisch veiligheidsbeleid bij vrijwilligerswerk' en 'Veiligheid en gezondheid, óók voor zzp'ers'. Beide brochures bieden praktische handvatten voor veiligheid bij twee doelgroepen waar bos- en natuurbeheerders regelmatig mee te maken hebben. De brochures zijn beschikbaar via de website van de VBNE.

Arbocatalogus

In samenwerking met VBNE, AVIH, CNV Vakmensen en FNV houdt Stigas de Arbocatalogus continue up to date. De arbocatalogus is een praktisch hulpmiddel bij het opzetten van een gezonde en veilige bedrijfsvoering. Voor de meest voorkomende knelpunten en aandachtsgebieden in het werk hebben werknemers- en werkgeversorganisaties samen oplossingen en aanbevelingen op een rij gezet.

Hoofdstuk 4 Plein van de kennis

4.1 Algemeen

De activiteiten op dit plein richten zich op de ontwikkeling en het delen van de noodzakelijke inhoudelijke kennis voor een professioneel, efficiënt en effectief beheer van bos en natuur nu en in de toekomst.

Dit betekent onder andere dat gewerkt wordt aan de uitvoering van het kennisprogramma 'Ontwikkeling en beheer natuurkwaliteit', aan het onderling delen van kennis en aan de overheid wordt geadviseerd over de behoefte aan kennisontwikkeling ten behoeve van de sector. In het kader van kennis delen worden per jaar ca. 16 veldwerkplaatsen georganiseerd om kennis uit te wisselen over nieuwe wetenschappelijke inzichten in het natuurbeheer.

Het Plein van de Kennis wordt aangestuurd door het regieteam (**bijlage 1**). Zij is de aanjager van de projecten, stelt de doelen en het werkplan vast en is de coördinatie voor eventuele werkgroepen en adviseert het bestuur. Direct aanspreekpunt is de adviseur van het plein van de beheerpraktijk.

4.2 Resultaten

De top 3 resultaten over 2014 op het Plein van de kennis:

- ✓ Afspraken met BIJ12 en het Ministerie van EZ voor de financiering van het Kennisnetwerk OBN voor de periode 2014-2018;
- ✓ Tien succesvolle veldwerkplaatsen georganiseerd met ca. 180 deelnemers;
- ✓ Start gemaakt met het open stellen van kennisactiviteiten tussen de leden onderling en project 'verkennen kennis delen bos- en natuurbeheerders' goedgekeurd (start voorzien begin 2015).

Verder specifiek voor het Kennisnetwerk OBN de drie volgende toppers in 2014:

- Kennisagenda OBN 2014-2018 is afgerond;
- OBN symposium vanwege 25-jarig bestaan (juni 2014);
- Diverse communicatieprojecten afgerond met als resultaten 2 brochures, een boek en een digitale vennensleutel.

Hieronder per doel, zoals vastgesteld in het werkplan 2014, de behaalde resultaten op het Plein van de kennis.

1. Een inzichtelijk kennisaanbod voor leden van de VBNE maken en openstellen voor elkaar

Het interne aanbod van kennisactiviteiten bij de leden van de VBNE is divers en ieder heeft zijn eigen accenten. De huidige reorganisaties en heroriëntaties op taken bieden nu een kans om meer samen te werken op het gebied van kennis delen.

Om het onderling kennis delen te bevorderen wordt in de regiegroep elke keer heel praktisch geïnventariseerd welke interne kennisactiviteiten (veldbezoeken, cursussen e.d.) worden georganiseerd en voor elkaar kunnen worden opengesteld. Het principe is dat interne kennisdeel-activiteiten ook voor de andere leden relevant zijn en dus binnen de VBNE voor elkaar willen openstellen. In 2014 zijn o.a. cursussen voor herkenning van korstmossen en sprinkhanen voor elkaar opengesteld.

Daarnaast heeft de regiegroep in 2014 drie prioriteiten benoemd waarvoor ze in 2015 gezamenlijke activiteiten organiseren gericht op kennis delen:

- Het programma 'Smart Rivers' dat een impuls wil geven aan inrichting van de rivieren met aandacht voor de natuurlijke kwaliteiten van de diverse riviertrajecten (het DNA van de rivier);
- SNL, met name betreffende de beheerevaluatie;
- Aspecten rondom integrale gebiedsontwikkeling van bos, natuur, landschap en landbouw.

2. Samenhangende programmering van kennisvragen waarmee andere kennisprogramma's kunnen worden bediend.

De VBNE heeft in 2014 de eerste stappen gezet om de aansturende rol als eigenaren en beheerders van bos en natuur op het (beleidsondersteunend) onderzoek van o.a. het ministerie EZ (weer) op te pakken. Voor inbreng in het Beleidsondersteunend Onderzoek (BO-onderzoek) 2015 van EZ is in het voorjaar van 2014 een kennisnotitie opgesteld, gebaseerd op interne kennisnotities van de leden, en bij EZ ingediend. Hierbij is deels samen met BIJ12 opgetrokken omdat zij ook meer grip willen krijgen op de inhoud van het BO-onderzoek dat EZ laat uitvoeren.

Vervolgens heeft op 16 oktober is (kennismakings)bijeenkomst plaatsgevonden tussen een delegatie ambtenaren van EZ/DAK en de VBNE/OBN over het BO onderzoek en de relatie met OBN en met de VBNE/beheerders. Concreet heeft EZ toen aangegeven de VBNE/beheerders te willen en zullen betrekken bij de BO onderzoek aansturing. Hier liggen dus voor 2015 nu goede aanknopingspunten.

De ambitie van de VBNE is om voor de langere termijn een samenhangende kennisagenda van de VBNE te ontwikkelen en die jaarlijks te actualiseren. Hiermee wordt in voorjaar 2015 gestart om tijdig inbreng te kunnen leveren in de onderzoeksprogrammering voor 2016. Daarbij wordt het kennislandschap breed in kaart gebracht om voor de realisering van de eigen kennisagenda de geldstromen in kennis beter te benutten.

3. Kennisdelen vergemakkelijken door uitvoeren van een verkenning.

De VBNE heeft in 2014 een projectvoorstel geschreven en ingediend bij het Activiteitenplan 2015 van het Fonds Colland Arbeidsmarkt. Doel van het project is te verkennen of verdere samenwerking binnen de sector bos en natuur op het gebied van kennis delen haalbaar is. Dit project is door de sociale partners en door het Fonds Colland Arbeidsmarkt gehonoreerd. Allereerst zal in het project bekeken worden wat de wensen zijn in de sector bos en natuur om meer samen te werken op het gebied van kennis delen. Op basis van de resultaten uit deze eerste fase, zal vervolgens worden uitgewerkt wat voor de sector bos en natuur haalbaar is en moet een uitvoeringsplan worden geformuleerd. Het project zal in het voorjaar van 2015 worden uitgevoerd door een extern bureau.

4. Kennisdelen in het veld over nieuw ontwikkelde kennis uit OBN onderzoek en andere urgentie beheerkwesties.

Beheerdersdag

Op vrijdag 26 september 2014 heeft de 6^e editie van de beheerdersdag plaats gevonden. Bijna 400 mensen waren naar Landgoed Zonnestraal in Hilversum gekomen. Het programma was enorm gevarieerd: een discussie over de werkbaarheid van gedragscodes bos en natuurbeheer was populair en ook de workshop met een maatschappelijk onderwerp over de 'betrokkenheid van burgers in het beheer' was zeer in trek. De dag bood ook een podium aan minder bekende onderwerpen, zoals natuurcriminaliteit, het werken met cameravallen en het gebruik van drones in het natuurbeheer. Zie voor de rest van het persbericht www.beheerdersdag.nl

De VBNE heeft in 2014 de dag samen met de Unie van Bosgroepen en De12L georganiseerd. Voor de VBNE is de dag een uitgelezen kans is om de VBNE daar te presenteren en uit te dragen waar de VBNE voor staat en wat ze doet. Dit komt o.a. tot uitdrukking in de onderwerpen van de workshops

die zijn gehouden. Ook de resultaten vanuit het Kennisnetwerk OBN komen aan de orde. Daarnaast is de dag benut om de deelnemers uit te nodigen om hun wensen/ideeën voor zaken waar we als VBNE aan moeten werken, kenbaar te maken.

Veldwerkplaatsen

We kunnen terugkijken op een succesvol seizoen. De belangstelling was groot met veelal meer dan 15 tot zelfs 25 deelnemers. Het programma bestond dit jaar uit 14 veldwerkplaatsen met onderwerpen als 'mineralenverstoring in bosbodems' en 'herintroductie van maaisel bij natuurherstel'. Er zijn in totaal 10 veldwerkplaatsen geweest. Zie voor het volledige overzicht van de veldwerkplaatsen: www.veldwerkplaatsen.nl. Vier zijn niet doorgegaan vanwege te weinig belangstelling, verkeerde timing of organisatie van sprekers welke niet rond kwam. Een veldwerkplaats gaat in principe door bij minimaal 15 deelnemers en is vol bij 25 deelnemers. Van elke veldwerkplaats wordt een achtergronddocument gemaakt (infoblad). Deze zijn in te zien via www.veldwerkplaatsen.nl. Een volledig verslag van het seizoen is aangeboden aan Colland. Er is door het grote deelnemers aantal ruim € 13.000 over, dit wordt geïnvesteerd in onder andere een nieuwe website en een verdere professionalisering van de verslaglegging van de veldwerkplaatsen (de infobladen). In 2015 is ook de deelnemersbijdrage verder verlaagd om de veldwerkplaatsen nog aantrekkelijker te maken.

Subsidie van Bosschap gekregen voor Fonds Kennis Delen

In 2014 bleek dat het Bosschap een overschot had en de twee dragende organisaties van het Bosschap, de VBNE en de AVIH konden een subsidieverzoek indienen bij het Bosschap om aanspraak te maken op dit overschot. De VBNE heeft, op initiatief van het Plein van de kennis, een subsidieverzoek ingediend met als doel het instellen van een fonds om de komende drie jaar in een programma 'Kennis delen in samenwerking' projecten en activiteiten te ondersteunen die gericht zijn op 'kennis delen' in relatie tot een bedrijfsmatig en professioneel beheer van bos en natuur. Het Bosschap heeft dit subsidieverzoek eind 2014 gehonoreerd. Als gevolg is er vanaf 2015 voor de periode van drie jaar, 35.000 euro per jaar beschikbaar voor de ondersteuning van activiteiten en projecten gericht op kennis delen. Eind 2015 is een evaluatie gezien, in relatie met de resultaten van de verkenning, om te zien of dit een waardevolle weg is en hoe in 2016 verder gegaan kan worden om nog efficiënter en effectiever kennis te delen.

Versterken band met Vakblad Natuur, Bos en Landschap

Het Vakblad Natuur, Bos en Landschap is hét vakblad voor de beheerders in bos en natuur. Het blad heeft een oplage van 1.600 en verschijnt 10 keer per jaar. De VBNE is vertegenwoordigd middels Evelien Verbij in het bestuur en middels Anne Reichgelt in de redactie van de stichting die het vakblad uitgeeft. Veel artikelen in het Vakblad komen direct of indirect voort uit of raken aan onderwerpen die binnen de VBNE worden besproken en opgepakt. Het Kennisnetwerk OBN heeft een structurele relatie met het blad middels een nieuwsbrief die vier keer per jaar verschijnt als katern in het vakblad. In 2014 is verder verkend hoe de samenwerking tussen VBNE en het Vakblad kan worden geïntensiveerd. Voor 2015 staan de volgende acties op het programma:

- De cao partners gaan structureel het vakblad inzetten voor de communicatie over activiteiten uit het Fonds Colland Arbeidsmarktbeleid.
- Aan elk VBNE praktijkadvies wordt een artikel in het vakblad gewijd in een herkenbare VBNE-stijl. Het artikel wordt geschreven door een redacteur van het vakblad. De kosten hiervoor zijn opgenomen in de VBNE begroting.
- Het programma van de veldwerkplaatsen en ook het verschijnen van de infobladen wordt bekend gemaakt via het vakblad; mogelijk in een vaste rubriek.

5. Kennisontwikkeling en kennisverspreiding op het gebied van natuurherstel via het Kennisnetwerk OBN

Het Kennisnetwerk OBN kent een uitgebreid eigen jaarverslag. De verantwoording met betrekking tot OBN beperkt zich in dit jaarverslag van de VBNE tot de bestuurlijke verantwoordelijkheden van de VBNE voor het OBN en enkele hoogtepunten.

Afronden overeenkomst OBN 2014-2018

De eerste maanden van 2014 is door de VBNE hard gewerkt om de driepartijen overeenkomst met BIJ12 en EZ voor het Kennisnetwerk OBN voor de periode 2014 - 2018 af te ronden. De VBNE heeft op 24 april 2014 met BIJ12 en EZ de overeenkomst ondertekend. In die overeenkomst is geregeld dat BIJ12 de komende 5 jaar jaarlijks 800.000 euro OBN onderzoek financiert. De overeenkomst maakt het ook mogelijk voor de VBNE bij EZ een subsidie voor 5 jaar aan te vragen voor eenzelfde bedrag voor het OBN netwerk zelf en het delen van kennis. Op 28 mei 2014 heeft het ministerie van EZ dit subsidieverzoek van de VBNE gehonoreerd.

Jaarplan 2014 en jaarplan 2015

In de overeenkomst is een jaarcyclus voor het Kennisnetwerk OBN afgesproken. Het bestuur van de VBNE is verantwoordelijk voor het jaarlijks indienen van het jaarplan en het afleggen van een verantwoording over het vorige jaar. In 2014 was de planning anders, gezien de late ondertekening van de overeenkomst. De VBNE heeft daarom pas op 24 maart 2014 het Jaarplan OBN 2014 ingediend en de VBNE heeft vervolgens op 15 oktober 2014 het Jaarplan OBN 2015 ingediend. Al op 6 mei 2014 ontving de VBNE van BIJ12 de goedkeuring voor het jaarplan. De VBNE heeft vervolgens zeven projecten volgens planning aanbesteed. Ook zijn in 2014 nog 2 aanbestedingen uit 2013 afgerond. Bij de aanbestedingen van 2014 werd de VBNE geadviseerd door DLG. Op 2 december 2015 ontving de VBNE de goedkeuring van BIJ12 voor het Jaarplan 2015. Met de aanbesteding van deze projecten kan dus vlot worden gestart begin 2015.

Voorafgaand aan de goedkeuring van het jaarplan 2015 heeft op 30 oktober heeft een gesprek plaatsgevonden tussen VBNE en BIJ12 (een brede delegatie). Een goed gesprek waarbij de inhoud van het jaarplan, de rol van de provincies in het OBN-netwerk en het nieuw op te richten deskundigenteam Cultuurlandschap zijn besproken.

Algemene voorwaarden voor onderzoek voor OBN door VBNE vastgesteld

Omdat de VBNE de coördinatie van het OBN Kennisprogramma overgenomen heeft van het Bosschap, moesten ook de Algemene voorwaarden voor het verrichten van onderzoek worden overgenomen van het Bosschap. Dat is altijd een goed moment om voorwaarden weer eens tegen het licht te houden. De VBNE heeft hierbij een jurist. Na dit advies zijn de 'Algemene voorwaarden voor het verrichten van onderzoek ten behoeve van de VBNE' in september door het bestuur van de VBNE vastgesteld.

Adviescommissie OBN 2014: PAS, cofinanciering en evaluatie

Naast het bestuur van de VBNE speelt voor de inhoudelijke en organisatorische zaken rondom het OBN vooral de Adviescommissie OBN (AC) een centrale rol. Met ingang van 1 januari 2014 is Teo Wams, in zijn rol als bestuurslid van de VBNE, voorzitter van de Adviescommissie OBN geworden. De AC kwam in 2014 bijeen op 23 januari, 17 april, 12 juni, 11 september en 13 november. Naast de bespreking van de onderzoeksvoorstellen heeft de AC gesproken over de organisatie van het OBN zoals de vertegenwoordiging van provincies, de positie van de Expertisegroep Fauna, de ervaringen met de Opnametoets voor de PAS (zie OBN Jaarverslag 2013) en de Kennisagenda PAS. Ook de werkwijze van het OBN zoals de procedures rond de detaillering van voorstellen, de prioritering van onderzoeksvoorstellen en de beoordeling van offertes zijn tegen het licht gehouden. Op 25 november heeft een deel van de AC tijdens een workshop gesproken over cofinanciering en hoe het

OBN meer cofinanciering zou kunnen krijgen voor OBN onderzoeken.

Jubileumsymposium 25 jaar OBN

In 2014 bestond het Kennisnetwerk OBN 25 jaar en dat is op 26 juni 2014 gevierd met een OBN jubileumsymposium 'Kennis maken voor natuurkwaliteit'. Tijdens dit symposium, bezocht door meer dan 200 mensen, werd niet alleen teruggekeken op de bijdrage van 25 jaar OBN aan natuurherstel en -beheer in Nederland. Dr. Geert de Blust (INBO Brussel) ging tijdens zijn presentatie vooral in op de actuele opgaven rond natuurkwaliteit en de rol van kennis in het natuurbeheer in de toekomst. Vervolgens werd in een panel, onder leiding van Ed Nijpels, met Mascha Brouwer (SBB), Jan Jacob van Dijk (GS Gelderland), Rob van Brouwershaven (Ministerie EZ) en Leon Lamers (Radboud Universiteit) verder gediscussieerd. Tijdens het symposium werd aan alle deelnemers een kleurrijk jubileummagazine uitgereikt.

6. Basisinformatie bos- en natuurbeheer inzichtelijk maken en delen.

De VBNE heeft ten aanzien van dit doel in 2014 geen specifieke activiteiten ondernomen. In de evaluatie en formulering van de ambities van de VBNE voor de komende jaren zal het bestuur moeten besluiten of deze activiteit inderdaad bij de VBNE moet worden ondergebracht en wat de verwachtingen en ambities zijn.

Hoofdstuk 5 Opbouw VBNE – werkorganisatie

5.1 Algemeen

In het eerste jaar van de VBNE is gewerkt aan een soepele start voor de VBNE. Dit is mede gelukt dankzij de goede samenwerking met het Bosschap, dat in dat jaar haar activiteiten heeft afgebouwd. Het opbouwen van een organisatie speelt op allerlei vlakken en niveaus en gaat van hele wezenlijke zaken als de statuten van de VBNE en de bemensing van de diverse organen van de VBNE, tot het vormgeven van de zichtbaarheid van de VBNE, tot hele praktische zaken als de inhuur van een schoonmaker en de aanschaf van een printer/scanner/kopieermachine. Allen van belang om een organisatie op te bouwen. In dit hoofdstuk krijgt u een indruk van wat er in 2014 is gedaan om de VBNE op te bouwen.

5.2 Resultaten

De top 3 resultaten opbouw VBNE:

1. De zichtbaarheid van de VBNE door herkenbaar logo, maandelijks digitale nieuwsbrief naar meer dan 4000 adressen en een eigen website www.vbne.nl.
2. Goed functioneren van alv, bestuur, regieteams, de werkgroepen en de ondersteuning door de werkorganisatie.
3. Een geslaagde praktische opbouw van de organisatie met een HRM beleid; een goed lopende financiële administratie; een archief; een personeelsadministratie; ICT ondersteuning; telefonie etc.

Hieronder per doel de behaalde resultaten.

1. *De zesde, nog vacante, plaats in de VBNE voor ‘overheden eigenaren’ is ingevuld.*

Bij de oprichting van de VBNE was niet bekend of en hoe de gemeentelijke bos- en natuureigenaren zich zouden gaan organiseren en lid wilde worden van de VBNE. Wel is in de statuten een plek gecreëerd voor een extra lid van de VBNE zijnde deze gemeentelijke eigenaren. In het voorjaar van 2014 hebben enkele gemeenten op de Veluwe aangegeven een vereniging op te willen richten welke zich vervolgens bij de VBNE zou willen aansluiten. Op 24 september 2014 heeft het bestuur van de VBNE aangegeven het initiatief van deze gemeenten aan te moedigen. De insteek is dat de gemeenten Nunspeet en Venray de vereniging oprichten. De gemeenten Ede, Ermelo en Rheden hebben al aangegeven dan lid te willen worden van de vereniging. Eind 2014 hebben alle 240 gemeenten die bij het Bosschap stonden geregistreerd een brief ontvangen. Daarin is aangegeven dat de VBNE wordt opgericht en of ze daarvan op de hoogte willen worden gehouden. Geen enkele gemeente heeft laten weten dat ze niet op de hoogte willen worden gehouden. De verwachting is dat de vereniging in het voorjaar van 2015 zal zijn opgericht.

2. *De VBNE is herkenbaar en zichtbaar voor de leden en de organisaties waar de VBNE mee samenwerkt.*

Huisstijl en logo

Begin 2014 heeft de VBNE een logo en huisstijl laten ontwikkelen zodat vanaf begin maart op alle VBNE uitingen en producten het VBNE logo prijkt.

Vanaf de start een maandelijks digitale nieuwsbrief

De VBNE heeft op 11 februari 2014 de eerste digitale nieuwsbrief van de VBNE gestuurd. Hierbij is gebruik gemaakt van de systematiek en de adressen van het Bosschap. Het Bosschap had in haar laatste nieuwsbrief eind 2013 aangegeven dat indien mensen daar bezwaar tegen hadden, hun

emailadres niet over zou gaan naar de VBNE. Sinds de eerste nieuwsbrief is er maandelijks een digitale nieuwsbrief uitgegaan. De laatste van 2014 eind december en deze is door meer dan 4000 lezers ontvangen. Uit de lezersstatistieken blijkt dat de nieuwsbrief zeer goed wordt gelezen en dat lezers relatief veel doorklikken bij de diverse onderwerpen. Ook ontvangt de VBNE veel vragen en verzoeken tot sturen van producten naar aanleiding van de nieuwsbrief.

Sociaal media

De VBNE maakt actief gebruik van social media waarbij vooral ingezet wordt op twitter. De VBNE heeft ondertussen bijna 700 volgers.

De website www.vbne.nl nog in 2014 online

Nadat het logo en de huisstijl bekend waren, is gestart met de ontwikkeling van de website. Hiervoor heeft de VBNE gebruik gemaakt van de kennis en kunde van de communicatie specialist Margreet de With. Onder haar begeleiding zijn de wensen van de website geïnventariseerd, zijn offertes van webbouwers opgevraagd, en is uiteindelijk de website gebouwd. De complexiteit was deels dat veel producten van het Bosschap over moesten worden geplaatst naar de website van de VBNE. Daarnaast moest de website online voordat de website van het Bosschap op 1 januari 2015 op zwart ging. Dit is gelukt en vanaf begin december 2014 staat de website www.vbne.nl

- 3. De VBNE heeft een financiële administratie waaruit kwartaalrapportages en een jaarrekening kan worden opgemaakt. Er is een accountant die de jaarrekening van de VBNE controleert.*

De VBNE maakt voor de financiële boekhouding gebruik van Exact Online. Voor de financiële administratie huurt de VBNE de financiële administrateur van De12Landschappen in voor een halve tot een hele dag in de week. Deze persoon voert ook de financiële administratie voor het Kennisnetwerk OBN en voor het Activiteitenplan bos en natuur (Colland). In 2014 is, samen met de accountant van de VBNE, een financiële administratie opgezet en zijn kwartaalrapportages gemaakt. Deze accountant, BakerTillyBerk, is door het bestuur aangetrokken voor de VBNE. De alv heeft ingestemd met deze procedure, omdat de alv uiteindelijk de jaarrekening zal moeten vaststellen.

- 4. De VBNE heeft een HR beleid waarin o.a. aandacht is voor de functioneringscyclus en de training van de medewerkers en.*

De VBNE volgt de cao bos en natuur, deel De Landschappen. De zes medewerkers in dienst bij de VBNE hebben allemaal een tijdelijke arbeidsovereenkomst tot 1 november 2015. De VBNE heeft zich vrijwillig aangemeld bij het Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw (BPL) en alle medewerkers zijn aangemeld. Verder heeft de VBNE een verzuimverzekering afgesloten om het financiële risico bij arbeidsongeschiktheid van het personeel te verzekeren. Ook heeft de VBNE een ongevallenverzekering voor haar medewerkers afgesloten. Dit was één van de aandachtspunten die naar boven kwam in de risico-inventarisatie en -evaluatie van de VBNE welke in zomer van 2014 is uitgevoerd door de BHV medewerker van de VBNE.

Het bestuur van de VBNE heeft op 24 september bovenstaande in het HR beleid van de VBNE vastgesteld. Daarnaast staan in dit HR beleid o.a. ook afspraken over het verloop van de functioneringscyclus, mogelijkheden voor opleidingen en trainingen, de vertrouwenspersoon, de Arbo dienst waar de VBNE gebruik van maakt, thuis werken etc. Verder heeft de VBNE een document opgesteld met daarin de organisatieregels omtrent bijvoorbeeld het afsluiten van het pand etc.

5. De VBNE maakt gebruik van moderne ICT- en communicatietechnieken die het mobiel werken faciliteren.

De VBNE heeft een overeenkomst met Speyk van wie de VBNE de ICT diensten inhuurt. Daarbij werkt de VBNE met een cloud oplossing zodat alle medewerkers van de VBNE overal in kunnen loggen om te werken. Daarnaast zijn voor een deel van de medewerkers die veel op pad zijn, telefoons aangeschaft en is een abonnement afgesloten. Op kantoor maakt de VBNE gebruik van digitale telefonie.

6. De VBNE heeft vanaf 1 januari 2015 een eigen kantoorruimte.

In het opbouw jaar van de VBNE heeft de VBNE gebruik kunnen maken van het pand van het Bosschap op de Princenhof Park 9 te Driebergen. Met de verhuurder van het pand, Lisman en Lisman, hebben het Bosschap en de VBNE een indeplaatsstelling overeenkomst ondertekend waarmee per 1 januari 2015 de VBNE de huurder van het pand is. De huur loopt tot 1 mei 2016. Met de verhuurder is afgesproken na de evaluatie, in juni, te bekijken wat eventueel de mogelijkheden zijn voor huur vanaf 1 mei 2016.

Bijlage 1 Samenstelling organen en werkorganisatie VBNE per 31-12-2014

Leden van de VBNE

- Staatsbosbeheer
- De12Landschappen
- Vereniging Natuurmonumenten
- Federatie Particulier Grondbezit
- Ministerie van Defensie

Algemene ledenvergadering

Organisatie

Naam afgevaardigde

Federatie Particulier Grondbezit

Albert Schimmelpenninck

Tineke de Vries

Frederik Nijpjes

Ministerie van Defensie

Roy Pillen

Staatsbosbeheer

Theo Meeuwissen

Natuurmonumenten

Ron Adelaar

De12Landschappen

Luuk Daamen

Ton Roozen

Bestuur

Organisatie

Bestuurslid

Plaatsvervangend bestuurslid

Voorzitter

Maurits van den Wall Bake

Federatie Particulier Grondbezit

Annette ter Kuile (secretaris)

Erik Somsen

Ministerie van Defensie

Frans Borgonje

Roel Broeksma

Staatsbosbeheer

Sylvo Thijsen (plv. voorzitter)

Nel Sangers

Natuurmonumenten

Teo Wams

Nico Altena

De12Landschappen

Hank Bartelink

Marco Glastra

(penningmeester)

Regieteam Plein van de beheerpraktijk

Portefeuillehouder vanuit het bestuur

Frans Borgonje

Staatsbosbeheer

Harrie Hekhuis

FPG

Hans Gierveld

De12Landschappen

Michiel Houtzagers

Ministerie van Defensie

Frans Borgonje

Natuurmonumenten

Henk Siebel

Adviseur Plein van de beheerpraktijk

Anne Reichgelt

Regieteam Plein van de professionals

Portefeuillehouder vanuit het bestuur

Hank Bartelink

Staatsbosbeheer

Marjolein van Egmond

FPG

Hendrik de Beaufort

De12Landschappen

Marco Glastra

Ministerie van Defensie

Geen invulling vanuit Defensie

Natuurmonumenten

Ron Adelaar

AVIH (sociale partner – werkgever)

Erik Pieters

Landschapsbeheer NL (sociale partner – werkgever)

Rob Meijers

FNV

Wim Baltussen

CNV

Jacqueline Kraan

Adviseur Plein van de professionals

Annika van Dijk

Regieteam Plein van de kennis
Portefeuillehouder vanuit het bestuur
Staatsbosbeheer
FPG
De12Landschappen
Ministerie van Defensie
Natuurmonumenten
Adviseur Plein van de kennis

Teo Wams
Theo Meeuwissen
Jaap Starckenburg
Henk de Vries of Uko Vegter of Berry Lucas
Vacature
Wanne de Bie
Wim Wiersinga / Mark Brunsveld

Werkgroep Arbo en veiligheid

André Effting
Eric Vogel
Jan Polman

FNV
Natuurmonumenten
Adviseur vanuit Polman arbo & veiligheid
buitenruimte
CNV Vakmensen
Stigas
AVIH
Staatsbosbeheer
FPG
Landschapsbeheer Nederland

Jacqueline Kraan
Mirjam de Groot
Marnix Bouwmeester
Wilma Roelfsema
Sylvia Bruning
Marja Zandberg

Werkgroep water en natuur

Berry Lucas
Corine Geujen
Floris Verhagen
Heiko Prak
Marieke Gerven
Paul Vertegaal

De 12 Landschappen
Natuurmonumenten
FPG
DLG
Staatsbosbeheer
Natuurmonumenten

Werkgroep groene grondstoffen

Frans Borgonje
Gerrit Jan van Herwaarden
Hans Massop
Henk Wanningen
Adriaan Prins

Ministerie van Defensie
Landschapsbeheer Nederland
Natuurmonumenten
Staatsbosbeheer
FPG

Werkorganisatie

Directeur
Adviseur Plein van beheerpraktijk
Adviseur Plein van de kennis / programmaleider OBN
Adviseur Plein van de professionals / Adviseur
Biomassa
Programmamedewerker OBN
Office manager

Evelien Verbij
Anne Reichgelt
Wim Wiersinga
Annika van Dijk

Mark Brunsveld
Femke Wolthaus (vanaf 1 juni 2014)

Bijlage 2 Overzicht huidige en nieuwe groene geborgde waterschapsbestuurders

Huidige groene geborgde waterschapsbestuurders – Datum overzicht: 3 december 2014

Naam waterschap	Zetels	Namen groene geborgde bestuursleden en fractievolgers
Wetterskip Fryslan	2	Sk. A. (Skelte) Brouwers A (Arend) Timmerman
Waterschap Noorderzijlvest	1	H. (Henk) Hut
Waterschap Hunze en Aa's	1	P. (Paul)Vertegaal
Waterschap Reest en Wieden	1	G. (Gerard) van den Berg
Waterschap Velt en Vecht	1	A. (Albert) Velema
Waterschap Groot Salland	1	B. (Betty) van Leeuwen
Waterschap Regge en Dinkel	1	H. (Harrie) Alberts
Waterschap Rijn en IJssel	2	L. (Leo) Lamers G.J. (Gerrit-Jan) Liet C. (Kees) Vredeveld – fractievolger
Waterschap Zuiderzeeland	1	J. (Jacob) van Olst
Waterschap Vallei en Veluwe	2	H. (Henk) van Wezel F. Th. (Floris) Verhagen
Waterschap Rivierenland	1	J. (Jan) Hak R. (Rob) Nas - fractievolger
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	2	W. (Willem) de Beaufort A.J. (Sandra) de Kruijf
Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	1	C.N. (Juun) de Boer P. (Petra) Ket - fractievolger
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	1	B. (Bart) Korf
Hoogheemraadschap van Rijnland	1	J. (Flip) Verhaar D.J.P. (Dirk) Kunst - fractievolger
Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard	1	N. (Nico) de Rooij
Waterschap Hollandse Delta	1	J. (Joost) Kievit
Waterschap Scheldestromen	1	R. (Ralf) Joesse H. (Huibert) Simons - fractievolger
Hoogheemraadschap van Delfland	1	T. (Tineke) Ruijgh-van der Ploeg
Waterschap Aa en Maas	1	W. (Willem) Peters
Waterschap Brabantse Delta	1	B. (Ben) van der Veer
Waterschap De Dommel	2	V.E.C. (Vincent) Lokin J.L.J. (Jac) Hendriks
Waterschap Peel en Maasvallei	2	Ph. (Philip) Bossenbroek C.T. (Chris) Bartels
Waterschap Roer en Overmaas	2	A.P. (Aart) Resoort A. (Aart) Veder

Geborgde waterschapbestuurders met ingang van 26 maart 2015 – datum overzicht: 8 december 2014

Naam waterschap	Zetels	Namen groene geborgde bestuursleden en fractievolgers
Wetterskip Fryslân	2	Martin Dijkhoff Jelle Arjaans
Waterschap Noorderzijlvest	1	Henk Hut
Waterschap Hunze en Aa's	1	Paul Vertegaal
Waterschap Reest en Wieden	1	Gerard van den Berg
Waterschap Vechtstromen	1	Harrie Alberts
Waterschap Groot Salland	1	Henk Hengeveld
Waterschap Rijn en IJssel	2	Leo Lamers Arnold Peterse
Waterschap Vallei en Veluwe	1	Gerben Ekelmans
Waterschap Zuiderzeeland	1	Riet Rijs
Waterschap Rivierenland	1	Roelof van Loenen Martinet
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	2	Hendrik de Beaufort Walter Kooy
Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	1	Hans Massop
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	1	Joost van Beek
Hoogheemraadschap van Rijnland	1	Joke Stoop
Hoogheemraadschap van Delfland	1	Hans Schouffoer
Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard	1	Hans Nuiver
Waterschap Hollandse Delta	1	Ies Klok
Waterschap Scheldestromen	1	Ralf Josse
Waterschap Aa en Maas	1	Willem Peters
Waterschap Brabantse Delta	1	Nellie Raedts
Waterschap De Dommel	2	Marc de Wit Vincent Lokin
Waterschap Peel en Maasvallei	2	Philip Bossenbroek Arnold Jansen
Waterschap Roer en Overmaas	2	Ria Dielissen Frédérique Verheij-Péters

Bijlage 3 Overzicht presentaties en artikelen VBNE

Presentaties

<i>Ondernemende beheerders gezocht</i> – presentatie op 6 februari 2014 ter gelegenheid van de slotbijeenkomst van de Groene Kenniscoöperatie bij Van Hall Larenstein.
<i>Biomassa uit bos en natuur: de rol van de VBNE en NBLH-sector</i> – presentatie op 27 februari 2014 tijdens een oogstdemonstratie van Probos.
<i>Biomassa uit bos en natuur en de rol van de VBNE</i> – presentatie op 10 april 2014 bij de opening van het korte omloop bos van Biomassaland.
<i>Challenges for (Dutch) foresters</i> – presentatie op juni 2014 voor internationale bosbouwstudenten bij de WUR.
<i>Drijfveren vanuit perspectief bos- en natuurbeheerders</i> – presentatie op 29 oktober 2014 ter gelegenheid minisymposium ‘Drijfveren voor natuurbeheer’ bij afscheid Cathrien de Pater van het ministerie van EZ.
<i>Wat is OBN en wat kan OBN voor u betekenen?</i> Presentatie op 2 oktober op landelijke dag van 12landschappen in Orvelte
<i>Wat is OBN en wat kan OBN voor u betekenen?</i> Toelichting op 8 april gegeven voor de provincie Gelderland
<i>Wat is OBN en wat kan OBN voor u betekenen?</i> Toelichting op 22 september gegeven voor de provincie Zuid-Holland
<i>Wat is OBN en wat kan OBN voor u betekenen?</i> Toelichting op 8 december gegeven voor de provincie Flevoland
<i>Wat is OBN en wat kan OBN voor u betekenen?</i> Toelichting op 16 december gegeven voor de provincie Noord-Holland

Publicaties producten

2 ^e druk Gedragscode bosbeheer	Plein van de beheerpraktijk
2 ^e druk Verwarmen op eigen hout, particulieren	Plein van de beheerpraktijk
Risicobeheersing natuurbranden	Plein van de beheerpraktijk
Checklist oogst natuurgassen	Plein van de beheerpraktijk
Praktijkadvies iepziekte (digitaal)	Plein van de beheerpraktijk
Folder Teken en de ziekte van Lyme	Plein van de professionals
Tekenverwijderaar	Plein van de professionals
Raam-cao 2014	Plein van de professionals
Toolkit Voorkom agressie en geweld in bos en natuur (digitaal)	Plein van de professionals
Het groene inspiratieboekje voor duurzame inzetbaarheid	Plein van de professionals
Rapport Praktisch veiligheidsbeleid bij vrijwilligerswerk	Plein van de professionals
Rapport Veiligheid en gezondheid, ook voor de zzp’er	Plein van de professionals
Arbeidsmarktonderzoek 2014	Plein van de professionals
Onderzoeksrapporten OBN en communicatieproducten OBN – zie Jaarverslag OBN 2014 en www.natuurkennis.nl	Plein van de kennis
Infobladen voor alle veldwerkplaatsen – zie www.veldwerkplaatsen.nl	Plein van de kennis

Publicaties / artikels

Artikel Vakblad Natuur Bos Landschap (NBL) “Nieuwe Vereniging voor Bos- en Natuurterreineigenaren”, januari 2014	Algemeen
Artikel Vakblad NBL “Invasieve exoten als bedreiging voor Natura2000 doelen”, mei 2014	Plein van de beheerpraktijk
Artikel Vakblad NBL “De stem van de natuurterreineigenaar in het waterschap”, mei 2014	Plein van de beheerpraktijk
Ingezonden brief Vakblad NBL “Reactie op: Boswet moet worden aangepast, maar hoe?”, mei 2014	Plein van de beheerpraktijk
Artikel Vakblad NBL “Flora- en faunawet in terreinbeherende organisaties”, oktober 2014	Plein van de beheerpraktijk
Kortje Vakblad NBL “Duidelijkheid in omgang met	Plein van de beheerpraktijk

boomveiligheidscontroles in bos- en natuurgebied”, oktober 2014	
Kortje Vakblad NBL “ErBo blijft”, november 2014	Plein van de beheerpraktijk
Artikel Vakblad NBL “Raam-cao bos en natuur: een vreemde eend in de bijt”, november 2014	Plein van de professionals

Convenanten

Houtconvenant	Plein van de professionals
Agrosectoren	Plein van de professionals
Biocluster	Plein van de professionals

Bijlage 4 Veldwerkplaatsen 2014

De volgende veldwerkplaatsen hebben in 2014 plaatsgevonden:

9 mei

Voedselkwaliteit en biodiversiteit in bossen op arme zandgronden

Locatie: Edese Bos & Ginkelse Heide, Ede

Sprekers vanuit gemeente Ede, Alterra, Stichting Bargerveen.

22 deelnemers

28 augustus

Herintroductie van soorten door het opbrengen van maaisel

Locatie: Soerense Broek, Loenen/Dieren

Sprekers vanuit Natuurmonumenten en Bosgroep Midden-Nederland

26 deelnemers

3 september

Vennen in een veranderend klimaat

Locatie: Landschotse Heide, Middelbeers

Sprekers vanuit Brabants Landschap, Stichting Bargerveen en B-WARE

18 deelnemers

5 september

Begrazing en kleinschalige dynamiek in de duinen

Locatie: Meijndel, Den Haag

Sprekers vanuit Dunea, Stichting Bargerveen, Arens duinonderzoek en Universiteit van Amsterdam

25 deelnemers

16 september

De effecten van stoppen met maaibeheer in beekdalen

Locatie: Drentse Aa

Sprekers vanuit Staatsbosbeheer en KWR Water

Vanwege de grote belangstelling is deze veldwerkplaats nogmaals georganiseerd, intern voor Staatsbosbeheerders.

In totaal 40 deelnemers in twee bijeenkomsten

18 september

Herstel en uitbreiding van hardhoutoibossen door spontane ontwikkeling

Locatie: Cortenoever, Brummen

Sprekers vanuit provincie Gelderland, Staatsbosbeheer en Alterra

17 deelnemers

8 oktober

Chopperen en drukbegrazing als alternatieven voor plaggen

Locatie: Blauwe Bos, Haule

Sprekers vanuit de Vlinderstichting, B-WARE en Staatsbosbeheer

17 deelnemers

15 oktober

Paddenstoelen: diversiteit verhogend beheer

Locatie: Soesterberg

Sprekers vanuit Utrechts Landschap, Alterra en de Paddenstoelenstichting

11 deelnemers

17 oktober

Ontwikkeling van zoet-zoutgradiënten en eilandstaarten in relatie tot dynamisch kustbeheer

Locatie: Texel

Sprekers vanuit KWR, Rijksuniversiteit Groningen, Imares en Staatsbosbeheer

14 deelnemers

23 oktober

Herstel van broekbossen en andere vochtige bostypen

Locatie: Lommerbroek, Wellerlooi

Sprekers vanuit Bosgroep Zuid-Nederland, Alterra en B-WARE

15 deelnemers